

FIGYELEM! ÜZEMELTETÉS VAGY SZERELÉS ELŐTT GONDOSAN OLVASSA EL EZEKET AZ UTASÍTÁSOKAT!

EZT A KÉSZÜLKET ARRA TERVEZTÉK, HOGY VÉDELMET NYÚJTSON A SZÉN-MONOVID AKUT HATÁSAIVAL SZEMBEN. NEM NYÚJT TELJES KÖRŰ VÉDELMET BIZONYOS EGÉSZSÉGÜGYI PROBLÉMÁKKAL KÜZDÖKNEK, KÉTSÉG ESETÉN KÉRJEN ORVOSI TANÁCSOT! A HOSSZAN TARTÓ, ALACSONY CO-SZINTNEK (>10 PPM) VALÓ KITETTSÉGEN KÖRNIKUS HATÁSAI LEHETETNÉK. EZEL KAPCSOLATOS KÉRDÉSEKBEN IS EGÉSZSÉGÜGYI SZAKEMBERT KÉRJEN TANÁCSOT. A KÉSZÜLÉK NEM NYÚJT VÉDELMET A SZÉN-MONOVID KÖRNIKUS HATÁSAI ELLEN ÉS NEM BIZTOSÍT TELJES VÉDELMET A SPECIÁLIS KOCKÁZATTAL SZEMBEN.

A TERMÉK HASZNÁLATA NEM HELYESÍTI A FÚTOBERENDEZÉSEK SZAKSzerű TELEPÍTÉSÉT ÉS KARBANTARTÁSát, VALAMINT A MEGFELELŐ SZELLŐZÉS BIZTOSÍTÁST!

A szén-monoxid nagyon mérgező, színtelen, szagtalan gáz. Megjelenése a lakóterekben a nem megfelelően működő fútoberendezésekben, valamint a belsőgésű motorok kipufogógaiból lehetséges. Mérgező hatása azzal magyarázható, hogy a vér hemoglobinjában található vasatombal stabil komplexet, szén-monoxid-hemoglobint (COHb) képez, ezzel a szervezet oxigénenfelvételét és oxigénnellásztakat akadályozza. Ezáltal lassú, fulladásos halált okoz! A szén-monoxid szintje elérte a lassan emelkedik, majd hirtelen megnő!

A szén-monoxid mérgezés tünetei egyszerűk az általános mérgezési tünetekhez hasonlók: émelygés, fejfájás, hányinger, hányság; illetve van néhány speciális tünet is: végtagok gyengesége, izomfájdalom, mozgásképtelenség, hallucináció.

Az első tünetek 35 és 200 ppm közötti mennyiségével jelentkeznek. Ppm=parts per million, kis koncentrációval jellemzésre használt mérőszám, milliomod részt jelent. 35 ppm = 0,0035 %. Nagy forgalmú helyeken akár 50 ppm koncentrációjában is felhalmozódhat. Stádium alapján:

- Első stádium: a mérgezést szenvedett nyugtalán, zavart, kábult, fáradt, enye fejfájásra panaszokkal. Jelentkezhet szédülés, hányinger, hányság. Bőre cseresznye piros.
- Második stádium: izomgörcsök a végtagokban, majd az egész testben, görcsroham, eszméletvesztés.
- Harmadik stádium: izomok ellazulnak, légszébénulás, halál.

A tünetek jelentkezhetnek fokozatosan, de kialakulhatnak hirtelen is.

ppm	behatási idő	hatás
200	2-3 óra	enye fejfájás, fáradtság, szédülés, hányinger
400	1-2 óra	homlokáti fejfájás
400	3 óra	életesveszély
800	30 perc	szaggató fejfájás
800	2-3 óra	halál
1500	20 perc/1-2 óra	eszméletvesztés / halál
3000	5-10 perc/20-30 perc	eszméletvesztés / halál
6000	1-2 perc/10-20 perc	eszméletvesztés / halál
12000	1-5 perc	halál

TELEPÍTÉS ELŐTT minden esetben MŰKÖDÉSI PRÓBÁT KELL TARTANI A KÉSZÜLÉK MŰKÖDŐKÉPESSEGÉNEK ELLENŐRZÉSÉRE! A TELEPÍTÉSI CSAK SZAKEMBER VÉGEZHETI AZ ÉRVÉNYES SZABVÁNYOK FIGYELEMBE VÉTELÉVEL! A KÉSZÜLÉK SOHA NEM TAKARJA VAGY FESSE LE, KERÜLÉ A MARÓ HATÁSÚ TISZTÍTÓ! ÉS OLDÓSZEREK ÉS VÍZ HASZNÁLATÁT AZ ÉRZÉKELŐ KÖZELÉBEN! A NEM SZAKSzerű SZERELÉS (AZ ÉRZÉKELŐ LETAKARÁSA, LEFESTÉSE, OLDÓSZERES LEMOSÁSA, NEM MEGFELELŐ HELYRE TELEPÍTÉSE, HELYTELEN ELEM-POLARITÁS STB.) HIBÁS RIASZTÁST, VAGY RIASZTÁS ELMARADÁSÁT OKOZHATJA! MŰKÖDÉSI HÖMÉRSÉKLET: 0 - +40 °C, PÁRÁTARTALOM: 30 - 90 %, LEGNYOMÁS: 86 - 106 kPa. VONATKOZÓ SZABVÁNY: EN50291. CSAK BELTÉRI HASZNÁLATRA! AZ ÉRZÉKELŐ EGYSÉG ÉLETTARTAMA AZ ELSŐ BEÜZEMELÉSTŐL SZÁMÍTOTT 7 ÉV. AZ ÉRZÉKELŐ „ÉLETTARTAM VÉGE” KIJELZÉSI OPCIÓVAL RENDELKEZIK.

„Élettartam vége” funkció: az érzékelő élettartama az első beüzemelése után (amikor az elemek első alkalommal feszültség alá helyezik a készüléket) indul. A készülék elektronikus élettartam érzékelő egységgel van ellátva, amely az élettartam végét a kijelzőn megjeleníti.

Az érzékelő telepítése

Az érzékelőket minden hálószobákban és azokban a lakószobákban ajánljuk elhelyezni, ahol a lakók hosszú ideig tartózkodnak. A zárt ajtajú helyiségekben való elhelyezést nem ajánljuk, mert

a riasztás hangjának érzékelését ez megnehezíti. Mivel a szén-monoxid gáz szabahőmérsékleten könnyebb a levegőnél, ezért az érzékelőt 1,5 és 2,5 m közötti magasságban kell elhelyezni, azonban a mennyezettől minimum 25 cm-es távolságot kell tartani. Ügyelni kell arra is, hogy a gyermeket ne férhessenek hozzá a készülékhöz! Nem szabad az érzékelőt ablak, ventilátor, fűtőberendezés, szaniter, párásító, szellőző, gázszűrő, gépjármű kipufogó közelébe helyezni, ilyen esetekben a minimális szerelési távolság 1,5 m. Figyelni kell arra is, hogy a nagy koncentrációjú dohányfüst is téves riasztást okozhat!

Az elemek behelyezése – 1. kép

A készülék hátlapja egy határozott lefele húzással könnyedén eltávolítható. A falra ezt a hátlapot kell felerősíteni az érzékelő rögzítéséhez. A hátlap eltávolítása után láthatóvá válik az elemtártó, melybe 3 db 1,5 V-os elemet (LR6 - AA) kell behelyezni polaritás helyesen a jelöléseknek megfelelően a készülék megfelelő működéséhez. Amennyiben a behelyezés sikeres és az elemek megfelelő töltöttséggel rendelkeznek egy rövid sípjel hallható és az érzékelő másról üzemképes. A megfelelő töltöttségről az LCD kijelző is tájékoztatást ad. 3,5 V feszültséggel alatt az elemek teljes lemerültségét mutatja a kijelző, a készülék a kijelzés után még 5 napig üzemképes. Az üres elemtártóban elemenként egy-egy kipattanó rudacska található, melyeket az elemek behelyezésükkel kell az elemekkel a hőlkére visszatolni. Az elemek nélkül ezek a rudacsák megakadályozzák a hátlap visszahelyezését ezzel akadályozva meg az érzékelő elemek nélküli falra helyezését. FIGYELEM! Mindig jó minőségű elemeket használjon a hosszú élettartam érdekében és soha ne használjon töltetlen elemeket (akkumulátorokat)!

Az érzékelő falra szerelése – 2. kép

A használati utasításban leírtaknak megfelelő telepítési hely kiválasztása után az érzékelő hátlapját kell a rajta található két furat segítségével a falra rögzíteni. Ezután az érzékelőn található nyílásokat a már behelyezett elemekkel kell a hátlapon található fülekre tolni és egy határozott, lefelé irányuló mozdulattal kell kattanásig lehúzni. A kattanó hang jelzi a készülék megfelelő pozícióba való kerülését.

A készülék elölálapja, kezelése és működése – 3. kép

A készülék elölálapját egy LCD kijelző uralja. A kijelzőn felváltva (20 s) jelenik meg az aktuálisan érzékelő szén-monoxid gázszint pmr mértékegységgel és a környezeti hőmérséklet °C-ban (1). A kijelzőn látható az érzékelőt működtető elemek töltöttségi szintje (2). Az elemek lemerült állapotát percentként egy rövid hangjelzés is jelzi. A működés során fellépő hibák visszajelzése is itt történik: „ERR” – kijelzés működési hiba esetén; „---” – tesztüzem; „HCO” – magas szén-monoxid szint. A készülék működéséről az elölápon hármonikus visszajelző LED (3) is tájékoztatást nyújt. A zöld színű, „POWER” jelzősű LED a megfelelő működés alatt 45 másodpercenként felvillan. A sárga színű, „FAULT” feliratú LED a készülék meghibásodását jelzi. A piros, „ALARM” jelzősű LED a riasztási állapotot jelzi. A TEST/MENU gomb (4) segítségével a készülék működését lehet kipróblálni. A gombot 1 másodpercig nyomva az érzékelő önteszett végez, ami a visszajelző LED-ek felvillanásával indul, a kijelző a „---” felirat jelenik meg, ezután az „ALARM” LED 4 x felvillan és eközben a készülék 4 x sípoló hanggal jelez. A teszt ajánlatos havonta elvégezni! Az elölápon található még az érzékelő elem és a hangszóró közös nyílása (5) is. Működési hiba esetén a készülék ki kell cserélni, ne próbálja meg az érzékelő házát felnyitni és a hiba okát megkeresni! Ez az érzékelő hibás működését okozhatja! A készülék átvitelővel nem rendelkezik („B” osztály).

Funkciók

Hangjelzés	Piros „ALARM” LED	Sárga „FAULT” LED	Zöld „POWER” LED	Jelentése
nincs	Villong kb. percentként	Nem jelez	Nem jelez	Normál üzemállapot
Csipogás kb.	Nem jelez	Villong kb. percentként	Nem jelez	Alacsony elemfeszültség
Csipogás kb. 2 percentként	Villong kb. 2 percentként	Villong kb. 2 percentként		Teszt-funkció
Folyamatos csipogás	Nem jelez	Folyamatosan világít	Nem jelez	Az érzékelő nincs felhelyezve
Csipogás kb. percentként	Nem jelez	Villong kb. 3x / perc	Nem jelez	Az érzékelő elromlott
Csipogás kb. 2 percentként	Villong kb. percentként	Nem jelez	Villong	Néma üzemmód
Folyamatos riasztás	Villong	Nem jelez	Nem jelez	Riasztási állapot

Tisztítás

A készüléket csak száraz vagy enyhén nedves ronggyal, illetve portörővel szabad tisztítani. Soha ne használjon vizet, porszívót, tisztítószereket vagy oldószeret az érzékelő tisztításakor, mert a cellába jutó víz tönkreteszi az érzékelő elemet az oldószerek pedig ezen felüli vakriasztást is okozhatnak!

Elemcsere

Az alacsony elemfeszültségre a kijelző és a „FAULT” LED is jelzi. Ebben az esetben az érzékelőt le kell emelni a rögzített hátlapjáról, ekkor láthatóvá válnak az elemek. A lemerült elemeket ki kell venni az elemtártóból és a műszaki üzletekben kihelyezett elemgyűjtő látákból szabad csak kidobni! A környezet védelme érdekében háztartási hulladékgyűjtőbe sohase dobjon használt elemeket!

Az elemek pótlárasára kizárolják jó minőségű 3 db LR6 / AA típusú 1,5 V-os elemet használjon! Az elemek legyenek minden egyszerre cserélve és minden esetben azonos gyártmánytípusúak legyenek! Az elemeket az elemtártóból polaritás helyesen kell behelyezni, ügyelve arra, hogy az elem cseréje során kiugrott piros biztonsági pöckök is megfelelően visszatérjenek az elemek alatt található fészkükbe. Az elemcsere végeztével a készülék vissza kell helyezni a falra rögzített hátlapra és a TEST / MENU gombbal működési próbát kell tartani. Egy jó minőségű elemcsomaggal a készülék kb. 1 éven keresztül üzemképes.

Teendők riasztás esetén

Amikor a szén-monoxid gáz koncentrációja elér egy bizonyos szintet (>55 ppm) a riasztásnak aktiválódna kell. A koncentráció kívül a gáz jelenlétének időtartama is meghatároz a riasztás beindulásához. Amennyiben a koncentráció értéke 60-90 percig meghaladja az 55 ppm értéket, vagy 10-40 percig a 110 ppm értéket, vagy 3 percig a 330 ppm értéket a riasztás elbeszél fog (EN 50291 szabvány szerint). Ekkor a lakásban tartózkodónak a következő teendői vannak:

1. Azonnal ki kell nyitni az ablakokat a lakás átszellőztetése érdekében és a lakást el kell hagyni.
2. Értesíteni kell a tűzoltókat. A lakásba nem szabad visszatérni, amíg arra a tűzoltók engedélyt nem adnak. A veszélyre a lakászomszédokat is figyelmezteni kell!
3. Egészségügyi tünetek (fejfájás, émelygés, hányság stb.) fennállása esetén orvosi segítséget is igénybe kell venni!
4. A jelzés megszűnése után az érzékelőt tesztelni kell, nem megfelelő működés esetén csere szükséges!

User manual
CO201A type carbon-monoxide alarm

EN

CAUTION! READ THESE INSTRUCTIONS CAREFULLY BEFORE OPERATING OR SERVICING.
THIS APPARATUS IS DESIGNED TO PROTECT INDIVIDUALS FROM THE ACUTE EFFECTS FROM THE CARBON-MONOXIDE EXPOSURE. IT WILL NOT FULLY SAFEGUARD INDIVIDUALS WITH SPECIFIC MEDICAL CONDITION. IF IN DOUBT CONSULT A MEDICAL PRACTITIONER. THE LONG TERM LOW CO LEVEL (>10 PPM) EXPOSURE CAN CAUSE CHRONIC EFFECTS. IF IN DOUBT CONSULT A MEDICAL PRACTITIONER. THE APPARATUS MAY NOT PREVENT THE CHRONIC EFFECTS OF CARBON-MONOXIDE EXPOSURE, AND THAT THE APPARATUS WILL NOT FULLY SAFEGUARD INDIVIDUALS AT SPECIAL RISK.

USAGE OF PRODUCT DOES NOT SUBSTITUTE THE PROFESSIONAL INSTALLATION AND MAINTAINANCE OF HEATING APPLIANCES FURTHERMORE THE WELL AIRING!

The carbon-monoxide (CO) gas is very poisonous; color and odorless gas. It can appear in the indoor spaces by not proper operated heating appliances or exhaust pipe gases of internal combustion engines. The poisonous effect of this gas is that it is forming stable complex with the iron atoms of hemoglobin of blood (carbon-monoxide-hemoglobin, COHb), so blocking the oxygen supply of human body. This way it can cause slow, drowning death. The level of carbon-monoxide is rising up first slowly and after suddenly increasing up.

The symptoms of CO poisoning are similar with general poisoning: headache, nausea, vomiting; furthermore there are some special symptoms as well: limb weakness, muscle pain, disability, hallucination.

The first symptoms are appearing between 35 and 200 ppm. Ppm=parts per million a metrics, used for small concentrations. 35 ppm = 0,0035 %. At places with high traffic the CO concentrate can reach 50 ppm. The symptoms are by stages:

- First stage: the poisoned person is anxious, confused, dazed, tired, and complains for light headache. People can feel dizziness, nausea and vomiting. The skin color changes to cherry.

- Second stage: muscle spasm in the limbs and after in the whole body, seizures, loss of consciousness.

- Third stage: the muscles getting relaxed, respiratory, death.

The symptoms can appear slowly and suddenly as well.

ppm	duration	effect
200	2-3 hours	light headache, fatigue, dizziness, nausea
400	1-2 hours	forehead headache
400	3 hours	life danger
800	30 minutes	excruciating headache
800	2-3 hours	death
1500	20 minutes /1-2 hours	loss of consciousness / death
3000	5-10 minutes /20-30 minutes	loss of consciousness / death
6000	1-2 minutes /10-20 minutes	loss of consciousness / death
12000	1-5 minutes	death

BEFORE INSTALLATION AN OPERATION TEST HAVE TO BE DONE TO CONTROL THE WELL OPERATION. THE APPARATUS SHOULD BE INSTALLED BY A COMPETENT PERSON CONSIDERING THE RELEVANT STANDARDS! DO NOT PAINT OR COVER THE DEVICE, NEVER USE CORROSIVE CLEANING AND SOLVENT PRODUCTS OR WATER CLOSE TO THE SENSOR! THE NOT PROFESSIONAL INSTALLATION (COVERING, PAINTING THE SENSOR, USING SOLVENTS AS CLEANER, NOT PROPER POSITIONING, WHONG BATTERY POLARITY ETC.) CAN CAUSE FALSE ALARM OR FAILURE ALERT! AMBIENT TEMPERATURE: 0 - +40 °C, HUMIDITY: 30 - 90 %, AIR PRESSURE: 86 - 106 kPa. RELEVANT STANDARD: EN50291. FOR INDDOR USE ONLY! THE LIFETIME OF SENSOR IS 7 YEARS FROM THE FIRST INSTALLATION. THE DEVICE HAS „END OF LIFETIME“ DISPLAYING OPTION. „End of lifetime“ function: the lifetime of sensor starts at first installation (when the batteries energizing the sensor at the first time). The device has electronic lifetime controller which displays the end of the lifetime on the display.

Installing of sensor

We recommend using the sensor in all bedrooms and all living rooms where the individuals are spending longer time. Using the sensor in rooms where the doors are usually closed is not offered because the alarm sound cannot hear outside the room well. The CO gas in room temperature is lighter than air we recommend to place the sensor between 1,5 - 2,5 m height but at least 25 cm away from the ceiling. Do not let reach the device by children! Do not install the sensor close to windows, heat unit, sanitary, humidifier, fan, gas stove, exhaust pipes; keep at least 1,5 distance from such appliances. Attention! The cigarette smoke with high concentration can cause false alarm as well!

Installing the batteries- picture 1

The back plate of device can slip down with a decided movement. The back plate can be fixed on the wall by screws. After removing the back plate the battery cage is visible where user have to place 3 pcs 1,5 V (LR6 - AA) battery with right polarity according to markings. If the polarity and the position of batteries are correct the device beeps and ready for the operation. The LCD display informs the user from the battery charging level. Under 3,5 V voltage level the display shows low level but the device will be ready to work for 5 more days. Inside the cage one red safety bar can be found per battery. These bars have to be turned into the cage while placing the batteries in otherwise the back plate of device will not be available to slip back to its place. This is for your safety, this way the device cannot be mount to the wall without batteries. WARNING! Always use good quality batteries and never use rechargeable batteries!

Wall mounting – picture 2

After selecting the right place of device according to the manual the back plate have to be fixed on the wall using the two holes showed in this figure. The device housing with inserted batteries has to connect to the back plate. The four holes on the housing have to be on the same level with the four hooks of back plate; after the device can be fixed with slipping it down. A decided "click" sound shows that the device is in the good place now.

Front side of device, handling and operation – picture 3

One LCD display can be found on the front plate. This display normally shows alternately (20 s) the actual perceived ppm value of CO gas and the room temperature in °C (1). The battery charging level is appearing in the display as well (2). If the battery level is low a short "beep" sound is signaling parallel with the visual displaying. The operation failure codes are appearing in this display also: „ERR“ – operation error; „---“ – test mode; „HCO“ – high CO level. User can get

feedback information from the operation of device by three indicator LED (3) as well. The green „POWER“ LED flashes in every 45 seconds in case of normal operation. The yellow „FAULT“ LED indicates the abnormal operation. The red „ALARM“ LED shows the alarming. The TEST/MENU button (4) helps to make a self-test of device. While pressing the button for 1 seconds the device makes a self-test: the indicator LEDs are flashing first, after the LCD shows „---“ sign, later the „ALARM“ LED flashes 4 times while the device beeps 4 times. The test has to be done monthly. The gap for the sensor and the speaker (5) is placed in the front plate as well. Falls operation failure the device has to be changed, do not want to open the housing and find the reason of failure. The sensor has no remote signal function (class „B“).

Functions

Sound	Red „ALARM“ LED	Yellow „FAULT“ LED	Green „POWER“ LED	Meaning
none	Flashes approx 1/min	No signal	No signal	Normal operation
Beep approx 1/min	No signal	Flashes approx 1/min	No signal	Low battery
Beep approx 1/2mins	Flashes approx 1/2mins	Flashes approx 1/2mins	Flashes approx 1/2mins	Test-function
Continuous beep	No signal	Lights continuously	No signal	The sensor is not connect
Beep approx 1/min	No signal	Flashes approx 3/min	No signal	Sensor failure
Beep approx 1/2mins	Flashes approx 1/min	No signal	Flashes	Muted
Continuous alarm	Flashes	No signal	No signal	Alarming

Cleaning

The device can be cleaned only with dry or soft wet cloth or duster. Never use water, vacuum cleaner, detergents or solvents at cleaning because these stuff can destroy the sensor cell and the solvent's gases can cause blind alarming.

Battery change

The low battery level is indicating by the display and the „FAULT“ LED as well. In this case the device has to be removed from the back plate so the batteries will be able to change. Take off the discharged batteries from the cage and please get them to the proper selective trash box at electronic retailers. Never drop the batteries to the municipal waste.

Always use as replacement only new, well charged, good quality 3 pcs LR6 / AA type 1,5 V batteries. All three batteries have to be changed together and their brand and type have to be the same. Take care of the polarity of batteries and do not forget to place back the safety bars to the battery cage. If the batteries have replaced the device have to be placed back to the back plate on the wall and an operation probe must be do with pressing the TEST / MENU button. With a good quality battery pack the device can work for approximately 1 year.

Things to do in case of alarm

If the CO gas concentration reaches a level (>55 ppm) the alarming must be activated. Next to the concentration of gas the time of presence of gas is determines the alarming. Falls the concentration value is over 55 ppm for 60-90 minutes or for 10-40 minutes the 110 ppm value, or for 3 minutes the 330 ppm value the alarm is activating (according to EN 50291 standard). In case of alarm the individuals must to do the next:

1. The windows must to be opened for good airing and the flat must leave.
2. Call the fire department. Do not return to the flat until the firemen do not allowing you. The neighbors have to be informed about the danger as well.
3. In case of medical symptoms (headache, nausea, vomiting etc.) medical help also needed to call.
4. If the alarm stops the device must be tested again; in case of malfunction the sensor has to be changed.

Návod na použitie

Snímač oxidu uhoľnatého typu CO201A

POZOR! PRED PREVÁDKOU ALEBO MONTÁŽOU SI DOKLADNE PREČÍTAJTE TIETO INŠTRUKCIE!
Tento produkt je navrhnutý tak, aby poskytoval ochranu proti akútym účinkom oxidu uhoľnatého. Nenosíte kompletnej ochranu tým, ktoré majú určité zdravotné problémy. V prípade pochybností sa poradte s lekárom! POUŽÍVANIE VÝROBKU nenahradzuje odbornú inštaláciu a údržbu vykurovacích zariadení, ani zabezpečenie výhodného vetrania! VYSTAVENIE DLHODOBEJ NÍZKEJ HLADINE CO (> 10 PPM) MÔŽE MAŤ CHRONICKÉ ÚČINKY. AJ V TÝCHTO SÚVISIACICH OTÁZKACH POPROSTE O RADU ZDARVOTNÍCKEHOD ODBORNÍKA. PRÍSTROJ NEPOSKYTUJE OCHRANU PROTI CHRONICKÝM ÚČINKOM OXIDU UHOĽNATÉHO A NEPOSKYTUJE ÚPLNÚ OCHRANU PROTI ŠPECIÁLNEMU RIZIKU.

Oxid uhoľnatý je vysoko toxickej, bezfarebný plyn bez záparu. Jeho vznik je možný v obytných oblastiach v dôsledku nesprávnej funkcií vykurovacího zariadenia, ako aj v výfukových plynov spaľovacích motorov. Jeho toxicitu je možné vysvetliť tým, že spolu s atómi železa nachádzajúcimi sa v krvi vytvára stabilný komplex, čím zabraňuje dodávke kyslíka v organizme. Tým spôsobuje pomalú smrť udušením! Hladina oxidu uhoľnatého stúpne najskôr pomaly, potom sa náhle zvýši!

Príznaky otravy oxidom uhoľnatého sú podobné všeobecným príznakom otrávenia: pálenie v žalúdku, bolesť hlavy, nutkanie na vracanie, vracanie; resp. je niekoľko špeciálnych príznakov: slabosť v končatinách, bolesti svalov, blokácia chôdze, halucinácia.

Prvý príznak sa prejavujú pri množstvá 35 a 200 ppm. Ppm=parts per million je meritko na výjadrenie nízkej koncentrácie, označuje jednu milióninu. 35 ppm = 0,0035 %. Na frekvencovaných miestach sa môže nahromadiť až v koncentrácií 50 ppm. Podľa štátia:

- Prvé štátium: postihnutý je nekludný, dezorientovaný, omámený, unavený, môže si stačovať na miernu bolest hlavy. Môžu sa objaviť závraty, nutkanie na vracanie, vracanie. Koža je čerešňovitej farby.

- Druhé štátium: svalové krčky v končatinách, potom v celom tele, záchravy krčky, strata vedomia.

- Tretie štátium: svaly sa uvoľnia, zastavenie dýchania, smrť.

Príznaky sa môžu objaviť postupne, ale môžu vzniknúť aj náhle.

ppm	Doba trvania	Vplyv
200	2-3 h	mierná bolest hlavy, únavu, závraty, nutkanie na vracanie
400	1-2 h	bolesti hlavy v oblasti čela
400	3 h	životné nebezpečenstvo
800	30 min.	prerušované bolesti hlavy
800	2-3 h	smrť
1500	20 min./1-2 h	strata vedomia / smrť
3000	5-10 min./20-30 min	strata vedomia / smrť
6000	1-2 min./10-20 min.	strata vedomia / smrť
12000	1-5 min.	smrť

Pred každou inštaláciou musí byť prevedený test prevádzkyschopnosti na overenie funkčnosti! Inštalácia musí byť vynakonánia odborníkom pri dodržaní platných noriem! Produkt nikdy nezakrývajte ani nezaťarte, vyuvarujte sa používaniu leptavých čistiacich prostriedkov, ROZPÚŠTADIEL a vody v blízkosti snímača! NESPRÁVNA INŠTALÁCIA (ZAKRYTIE, ZAFARBNIE, UMYTIE ROZPÚŠTADLOM, NESPRÁVNE MIESTO MONTÁŽE, NESPRÁVNA POLARITA BAETÉRIE, ATď.) MÔŽE SPÔSobiť FALOŠNÝ POPLACH ALEBO ZAPRÍČINIŤ NESPUTENIE POPLACHU! Prevádzková teplota: 0 - 40 °C, vlhkosť: 30-90% tlak: 86-106 kPa. Príslušná norma: EN50291. Iba na vnútorné použitie! Životnosť snímača jednotky je 7 rokov od prvého uvedenia do prevádzky. Snímač obsahuje zobrazovaciu funkciu „koniec životnosti“. Funkcia „Koniec životnosti“: životnosť senzora sa počíta od prvého uvedenia do prevádzky (kedy batérie prvýkrát dávajú prístroj pod napätie). Prístroj je vybavený elektronickou senzorovou jednotkou, ktorá koniec životnosti zobrazí na obrazovke.

Inštalácia snímača

Snímače odporúčame inštalovať do takých spálň obytných izieb, v ktorých sa obyvatelia zdrižiavajú dlhší čas. Ich inštalovanie neodporúčame do miestností so zatvorenými dverami, nakoľko tie stáčajú detekciu zvuku alarmu. Vzhľadom k tomu, že oxid uhoľnatý pri izbovej teplote je ľahší ako vzduch, snímač musí byť umiestnený vo výške medzi 1,5 a 2,5 m, avšak od stropu musí byť držaná vzdialenosť minimálne 25 cm. Treba tiež dbať na to, aby deti nemali prístup k prístroju! Nie je možné snímať umiestniť do blízkosti okien, ventilátorov, vykurovacích a sanitárnych zariadení, zvlhčovačov, vetracích zariadení, plynoveho sporáku, výfuku vozidiel, v takýchto prípadoch minimálna montážna vzdialenosť je 1,5 m. Je potrebné dávať pozor aj na to, že vysoká koncentrácia tabakového dymu môže spôsobiť falosný poplach!

Vloženie batérií – obrázok 1

Zadný kryt je možné ľahko odstrániť potiahnutím dole. Tento kryt je potrebné primontovať k stene. Po odňtí zadného krytu je možné vidieť držiak batérií, 3 ks batérií 1,5 V (LR6 - AA); musia byť vložené správne podľa polarity pre správne fungovanie zariadenia. Ak bolo umiestnenie batérií úspešné a batérie majú správnu úroveň nabítia, bude možné počuť krátke pípnutie a snímač je už prevádzkyschopný. O správnej úrovni nabítia dáva informáciu LCD displej prístroja.

Zvočni signal	Rdeči LED „ALARM”	Rumeni LED „FAULT”	Zeleni LED „POWER”	Pomen
Ne	Utripa pribl. na minuto	Na zaslonu ni prikaza	Na zaslonu ni prikaza	Nemoteno stanje delovanja
Piskanje pribl. na minuto	Na zaslonu ni prikaza	Utripa pribl. na minuto	Na zaslonu ni prikaza	Nizka napetost baterije
Piskanje pribl. na 2 minuti	Utripa pribl. na 2 minuti	Utripa pribl. na 2 minuti	Utripa pribl. na 2 minuti	Funkcija testiranja
Neprekinjeno piskanje	Na zaslonu ni prikaza	Neprekinjeno sveti	Na zaslonu ni prikaza	Na senzorju ni mesta
Piskanje pribl. vsako minuto	Na zaslonu ni prikaza	Utripa pribl. 3x / minuto	Na zaslonu ni prikaza	Senzor se je pokvaril
Piskanje pribl. na 2 minuti	Utripa pribl. na minuto	Na zaslonu ni prikaza	Utripa	Tih način delovanja
Neprekinjen alarm	Utripa	Na zaslonu ni prikaza	Na zaslonu ni prikaza	Alarmno stanje

Čiščenje

Naprava se čisti le s suho ali rahlo vlažno krpo oz. omelo. Za čiščenje nikoli ne uporabljajte vode, sesalca, čistil ali topil, ker voda, ki prodre v celice, uniči senzor, topila in odmaščevalci pa lahko povzročijo lažni alarm.

Menjava baterije

Nizko stanje baterije se prikaže na zaslonu, na to opozarja tudi LED „FAULT“. V tem primeru je detektor potreben odmakniti od njegove zadnje strani (pokrova), da postanejo baterije vidne. Prazne baterije odstranite iz predala in jih vrnite v tehnično trgovino oz. odvrnite v posebne zbiralnike odpadnih baterij. Zaradi varovanja okolja odsluženih baterij nikoli ne mečite med gospodinjske odpadke!

Za nadomestitev baterij zmeraj uporabite visokokakovostne baterije LRH / AA napetosti 1,5 V. Vse tri baterije zamenjajte hkrati in zmeraj naj bodo vse istega proizvajalca. Baterije se ustrezno polariteti namestijo v predal za baterije, pri tem morate biti pozorni na rdeče varnostne spone, ki morajo biti nameščene pod baterijami v predalu. Po menjavi baterij je napravo potrebno monitoriti na zadnjo stran, ki je že pritrjen na steno, in s tipko „TEST“ preveriti njen delovanje. Z visokokakovostnimi baterijami naprava deluje prib. 1 leta.

Kaj storiti v primeru alarma

Ko koncentracija ogljikovega monoksida doseže določeno stopnjo (>55 ppm), se mora aktivirati alarm. Poleg koncentracije je za vklop alarmov pomemben tudi čas prisotnosti plina. Če koncentracija ogljikovega monoksida 60–90 minut presega vrednost 55 ppm, ali 10–40 minut vrednost 110 ppm, ali 3 minute vrednost 330 ppm, se bo alarm izstrelil in okreplil (po standardu EN 50291). V tem primeru morajo osebe, ki se zadržujejo v prostoru, storiti sledeče:

1. Takojo odprite okna, da se stanovanje prezrači, in zapustite stanovanje.
2. Obvestite gasilce. V stanovanje se ne smete vrniti dokler gasilci ne dajo dovoljenja za to. O nevarnosti morate obvestiti sosedje.
3. Če se pojavijo zdravstvene težave (glavobolj, slabost, bruhanje itd.), morate poiskati zdravniško pomoč.
4. Po prenehanju signala je detektor potreben testirati, v primeru neustreznega delovanja ga je potreben zamjenjati.

Uputstvo za upotrebu
Senzor uglejen monoksida tipa CO201A

PAŽNJA! PRE UPOTREBE ILI UGRADNJE PAŽLJIVO PROČITAJTE OVA UPUTSTVA! OVAJ APARAT JE KONSTRUISAN, DA ŠTITI OD AKUTNIH DEJSTAVA UGLEJEN-MONOXSIDA. NE PRUŽA POTPUNU ZAŠTITU NEKIMA SA IZVESNIM ZDRASTVENIM PROBLEMIMA. U SLUČAU NEDOUMICE TRAŽITE LEKARSKI SAVET! DUGOTRAJNO IZLAGANJE NISKOM NIVOU CO (>10 PPM) MOŽE IMATI HRONIČNE POJAVE. U VEZI TIH PITANJA KONSULTUJTE SA MEDICINSKIM OSOBLJEM. APARAT NE ŠTITI OD HRONIČNA DEJSTVA UGLEJEN MONOKSIDA I NE OBEZBEDUJE POTPUNU ZAŠTITU OD SPECIJALNIH RIZIKA. UPOTREBA APARATA NE ZAMENJUJE STRUČNO INSTALIRANJE I ODRŽAVANJE GREJINIH UREDAJ, ODNOSENJE OBEZBEDIVANJE POTREBNE VENTILACIJE!

Uglejen monoksid je veoma otrovan, bezbojan gas bez mirisa. U stambenim prostorima se može pojavitvi usled ne odgovarajučeg rada i pogona grejnih uređaja, odnosno od izduvnih gasova motora sa unutrašnjim sagorevanjem. Otvorno dejstvo se sumata tako, da formira stabilna kompleksna jedinjenja sa atomima gvožđa u hemoglobinu krv: uglejen monoksid-hemoglobin (COHb), a stim sprečava prijem kiseonika to jest snabdevanje organizma kiseonikom. Na taj način prouzrokuje sporu zugaušljavanje i smrt! Nivo uglejen monoksida u početku sporo raste, a posle nagnjo se povećava!

Simptomi trovanja od uglejen monoksida liče na opšte simptome trovanja s jedne strane: muka, glavobolja, povračanje; odnosno specifični simptomi s druge strane: slabost udova, bol u mišicama, nepokretnost, halucinacija. Prvi simptomi sejavljaju pri količini između 35 i 200 ppm. Merna jedinicu Ppm=parts per million se koristi za karakterisanje malih, i znači milioniti deo. 35 ppm = 0,0035 %. Na mestima velikog saobraćaja može se CO nagomilaviti čak do koncentracije od 50 ppm. Na osnovu stadijuma:

- Prvi stadijum: otrovana osoba je nemirna, zbumena, omamljena, umorna, žali se na slabu glavobolju. Kod nje se može nastati vrtoglavica, muka, povračanje. Njena koža je crvena poput trešnje.
- Drugi stadijum: grčevi u mišicama udova, a potom u celom telu, grčeviti napadi, gubitak svesti.
- Treći stadijum: labavi mišići, prestanak disanja, smrt.

Simptomi se mogu javiti postepeno, a mogu nastati i odjednom.

ppm	Vreme trajanja dejstva	Dejstvo
200	2-3 sata	Blaga glavobolja, umor, vrtoglavica, muka
400	1-2 sata	Glavobolja na čelu
400	3 sata	Životna opasnost
800	30 minuta	Ostra glavobolja
800	2-3 sata	Smrt
1500	20 minuta / 1-2 sata	Gubitak svesti / smrt
3000	5-10 minuta / 20-30 minuta	Gubitak svesti / smrt
6000	1-2 minuta / 10-20 minuta	Gubitak svesti / smrt
12000	1-5 minuta	Smrt

PRE INSTALIRANJA U SVAKOM SLUČAU TREBA TESTIRATI ISPRAVNOST APARATA! SAMO STRUČNO LICE SME INSTALIRATI APARAT UZ UZIMANJA U OBZIR VAŽEĆIH STANDARDAI APARAT NIKAD NE POKRITE ILI PREFARBATE, IZBEGAVAJTE UPOTREBU SREDSTAVA ZA ČIŠĆENJE I RAZREDIVANJE SA NAGRIZAJUĆEM DEJSTVOM ODNOSEN VODE U BLIZINI SENZORA! NESTRУЧНА МОНТАЖА (ПОКРИВАЊЕ, ОФАРБАЊЕ, ПРАЊЕ РАЗРЕДИВАЧЕМ, INSTALIRANJE НЕПОГОДНО МЕСТО, ПОГРЕШАН ПОЛАРИТЕТ) SENZORA МОŽE ИЗАЗВАТИ ПОГРЕШАН ALARM ИЛИ ИЗОСТАНАK ALARMIRANJA! RADNA TEMPERATURA: 0 + 40 °C, VLAŽNOST: 30 + 90 %, ATMOSferski PRITISAK: 86 + 106 kPa. VAŽEĆI STANDARD: EN50291. SAMO ZA UNUTRAŠNјU PRIMENU! VEK TRAJANJA SENZORSKOG MODULA JE 7 GODINA, RAČUNAJUĆI OD PRVOG POSTAVLJANJA U POGON. SENZOR NA DISPLEJUIMA OPCIJU SIGNALA "KRAJ Veka TRAJANJA". Funkcija "Kraj veka trajanja" startuje nakon prvog postavljanja aparata u pogon (kada baterije prvi put napajaju aparat - stavljaju ga pod napon). Aparat je opremljen modulom sa elektronskim senzorom za detekciju veka trajanja, koji daje signal na displej po isteku veka trajanja.

Instaliranje senzora

Preporučujemo postavljanje senzora u spavanaone i u sve stambene prostorije, gde se stanari dugo zadržavaju. U prostorije sa zatvorenim vratima ne prepričujemo njihovo postavljanje, jer ton alarma teško se čuje. Pošto je uglejen monoksid gas, na sobnoj temperaturi je lakši od vazduha, zato se senzor ugrađuje na visinu između 1,5 i 2,5 m, ali od plafona minimalno rastojanje treba da iznosi 25 cm. Treba paziti i na to, da aparat ne sme biti dostupan deci! Ne sme se instalirati senzor blizu prozora, ventilatora, grejnjeg tela, sanitarije, navlaživača, ventilacionom vodu, plinskom štednjaku ili auspuhu vozila, u takvim alučajevima minimalno rastojanje ugradnje je 1,5 m. Čak i duvanski dim velike koncentracije može izazvati lažni alarm!

Postavljanje baterija – slika 1

Poledine aparata se lako odstranjuje odlučnim pomeranjem na dole. Na zid treba učvrstiti ovu poliednu za montažu senzora. Nakon odstranjenja poliedne vidljiv je držač baterije, u koji treba postaviti 3 baterije od 1,5 V (LR6 – AA) shodno oznakama polaritet za ispravan rad aparata. Ukoliko je postavljanje uspešno i baterije imaju dovoljno punjenja, čuće se kratko pištanje i senzor je spremjan za rad. O napunjenošti baterija daje obaveštenje LCD displej. Ispod napona od 3,5 V displej signalizira potpuno prazne baterije, i nakon tog signala aparat je funkcionalno još 5 dana. U praznem držaču baterija po bateriji se nalazi po jedna iskočna šipka, koja treba vratiti na svoja mesta baterijama prilikom njihovog postavljanja. Bez baterija ove šipke sprečavaju vraćanje poliedne, a stime ne dozvoljavaju postavljanje senzora na svoje mesto bez baterija. PAŽNJA! Uvek koristite dobre baterije dugačkog veka trajanja i nikada ne koristite baterije sa ponovnim punjenjem (akumulatorje)!

Ugradnja senzora na zid– slika 2

Shodno tehničkom opisu, nakon izbora odgovarajućeg mesta instaliranja, poleđinu aparata treba pričvrstiti na zid pomoču svojih rupica. Nakon toga otvore na senzoru po postavljanju baterija treba nagurati na ušice poleđine i sa jednim odlučnim pokretom na dole treba vući na dole do klika. Zvezek klika signalizira odgovarajuću poziciju aparata.

Prednja ploča i rad aparata, rukovanje aparatom– slika 3

Na prednjoj ploči aparata preovladava LCD displej. Na displeju naizmenično (20 s) se pojavljuje aktuelna detektovana vrednost nivoa uglejen monoksida u mernoj jedinici ppm, odnosno temperatura sredine u °C (1). Na displeju se vidi i nivo napunjenosti baterija aparata (2). Istrošenost baterija signalizira i kratak tonski signal u svakom minuti. Eventualne greške u toku rada se tu iskazuju: „ERR“ – signal za funkcionalnu grešku; „---“ – za test funkciju; „HCO“ – za visok nivo uglejen monoksida. O radu aparata nešta obaveštava tri signalne LED (3) na prednjoj ploči. LED zelene boje sa natpisom „POWER“ zasija svaki 45 sekundi u toku redovnog rada. LED žute boje sa natpisom „FAULT“ signalizira greški aparata. A LED crvene boje sa natpisom „ALARM“ signalizira stanje alarma. Tasterom TEST/MENU (4) se može isprobati rad aparata. Držanjem test tastera pritisnuto u toku 1 sekunde senzor vrši samotestiranje, koji startuje zasijanjem LED-ova povratnih signala, na displeju se pojavi natpis „---“, nakon toga zasija 4 puta LED „ALARM“ i međuvremeno aparat pišti 4 puta. Preporučljivo je vršiti testiranje mesečno! Na prednjoj ploči se nalazi i zajednički otvor elementa i zvučnika (5). U slučaju funkcionalne greške aparatu treba zameniti, ne pokušavajte otvoriti kućište senzora i otkriti uzrok greške! To može izazvati pogrešno funkcionisanje aparata! Aparat nije opremljen daljinskim (prenošenim signalnim delovanjem) („B“ klasa).

Funkcije

Tonski signal	Crveni LED „ALARM“	Žuti LED „FAULT“	Zeleni LED „POWER“	Značenje
Nema	Zasija pribl. na svaka min.	Ne signalizira	Ne signalizira	Normalno pogonsko stanje
Pištanje svaka 2 minuta	Ne signališe	Zasija svaka 2 minuta	Ne signalizira	Niski napon baterija
Pištanje svaka 2 minuta	Zasija svaka 2 minuta	Zasija svaka 2 minuta	Zasija svaka 2 minuta	Test funkcija
Kontinualno pištanje	Ne signališe	Kontinualno svetli	Ne signališe	Senzor nije na svom mestu
Pištanje svaka 2 minuta	Ne signališe	Zasija 3 x u minuti	Ne signališe	Senzor je u kvaru
Pištanje svaka 2 minuta	Zasija svaka 2 minuta	Ne signališe	Šmiga	Nem režim rada
Kontinualni alarm	Šmiga	Ne signališe	Ne signališe	Alarmno stanje

Čiščenje

Aparat se sme čistiti samo suvom ili blago vlažnom krpom, odnosno brisačem prašine. Nikada ne koristite vodu, usisivač prašine, hemikalije za čiščenje ili rauređivanje za čiščenje senzora, jer ako voda dospe u čeliju, prouzrokuje kvar a razredičavi mogu izazvati i pogrešan alarm pored toga!

Zamenja baterija

Nizak napon baterija signalizira i displej i LED „FAULT“. U tom slučaju senzor treba skinuti sa svoje ugrađene poleđine, tada su baterije vidljive. Istrošene baterije treba izvaditi iz držača i odložiti u sanduke za skupljanje tih baterija (u specijalizovanim prodavnicama)! Zbog ekoloških razloga nikada ne bacajte istrošene baterije u otpad ili na smetište!

Za nadoknadu baterija isključivo koristite kvalitetne baterije tipa LR6 / AA od 1,5 V-a, 3 komada! Baterije treba da su menjene istovremeno, i da su istog tipa i od istog proizvođača! Baterije treba postaviti shodno oznakama polaritet, pazeći na to, da se čepovi bezbednosti iskočeni prilikom vađenja baterija vrste u svoja gnezda ispod baterija. Po završetku zamene baterija aparat treba vratiti na svoju poledinu ugradenu na zid i tasterom TEST / MENU treba vršiti probni rad. Sa jednim paketom kvalitetnih baterija aparat je sposoban za rad približno godinu dana.

Zadaci prilikom alarm-a

Kada koncentracija gase uglejen monoksida dospe neki nivo (>55 ppm) alarm treba da se aktivira. Pored koncentracije je odlučan faktor starta alarm-a i vreme trajanja prisutnosti gase. Ukoliko nivo koncentracije nadmašuje vrednost 55 ppm u trajanju od 60 do 90 minuta, ili nivo 110 ppm u trajanju od 10 do 40 minuta, ili nivo 330 ppm u trajanju od 3 minuta alarm proradi (prema standardu EN 50291). Tada lica, koja se zadržavaju u stanu imaju sledeće zadatke:

1. Odmah otvoriti prozore radi ventilacije stana i napustiti stan.
2. Obavestiti vatrogasce. U stan se ne sme vratiti, dok to vatrogasci ne dozvole. Treba upozoriti na opasnost i komšiluk u zgradi!
3. U slučaju nastanka zdravstvenih simptoma (glavobolja, muka, povračanje itd.) treba zatražiti i lekarsku pomoč!

4. Po završetku signala treba senzor testirati, u slučaju ne odgovarajućeg rada potrebna je zamena!

Návod na použití Snímač oxidu uhelnatého typu CO201A

POZOR! PŘED UVEDENÍM DO PROVOZU, NEBO MONTÁŽI SI DŮKLADNĚ PREČTĚTE TYTO INSTRUKCE!

Tento VÝROBEK je navržený tak, aby poskytoval ochranu proti akutním účinkům oxidu uhelnatého. Neposkytuje kompletní ochranu těm, kteří mají určité zdravotní problémy. V případě výskytu potíží i se poradte s lékařem! POUŽÍVÁNÍ VÝROBKU nenahrazuje odbornou instalaci a údržbu TOPNÉHO zařízení, ani zabezpečení vnitřního větrání!

Oxid uhelnatý je vysoko toxickejší, bezbarvý plyn bez zápachu. Může vzniknout v obytných prostorách v důsledku nesprávné funkce topného zařízení, stejně tak z výfukových plynů spalovacích motorů. Jeho toxicitu lze vysvětlit tím, že se spolu s atomy železa, které se vyskytují v krvi, vytváří stabilní komplex, jež brání příjmu kyslíku do lidského organizmu. Tím způsobuje pomalu smrt udusením! Hladina oxidu uhelnatého způsobí stoupající ponomu, potom se náhle zvýší! Vystavení organismu dlouhodobě nízké hladině co (> 10 ppm) může mít chronické účinky. V těchto souvisejících otázkách poproste o radu zdravotnického odborníka. Přístroj neposkytuje ochranu proti chronickým účinkům oxidu uhelnatého a neposkytuje úplnou ochranu proti speciálnímu riziku.

Příznaky otravy oxidem uhelnatým jsou podobné všeobecným příznakům otravy: pálení v žaludku, bolest hlavy, nutkání na zvracení, zvracení; nicméně existuje několik specifických příznaků: slabost v končetinách, bolest svalů, blokování chůze, halucinace.

První příznaky se projevují při množství 35 a 200 ppm. Ppm=parts per million je měřítko pro vyjádření nízké koncentrace, označuje jednu miliontinu. 35 ppm = 0,0035 %. Na frekventovaných místech se může nahromadit až v koncentraci 50 ppm. Podle stádií:

- První stádium: postižený je neklidný, dezorientovaný, omámený, unavený, může si stěžovat na mírnou bolest hlavy. Mohou se objevit závratě, nutkání na zvracení, zvracení. Kůže má třešňově červenou barvu.
- Druhé stádium: svalové křeče nejprve v končetinách, následně v celém těle, záchravy křeče, ztráta vědomí.
- Třetí stádium: uvolnění svalů, zástava dechu, smrt.

Příznaky se mohou objevit postupně, ale i náhle.

ppm	Doba trvání	Vliv
200	2-3 h	mírná bolest hlavy, únavu, závratě, nutkaní na zvracení
400	1-2 h	bolesti hlavy v oblasti čela
400	3 h	ohrožení života
800	30 min.	přerušované bolesti hlavy
800	2-3 h	smrt
1500	20 min./1-2 h	ztráta vědomí / smrt
3000	5-10 min./20-30 min	ztráta vědomí / smrt
6000	1-2 min./10-20 min.	ztráta vědomí / smrt
12000	1-5 min.	smrt

Před každým uvedením do provozu musí být proveden test provozuschopnosti na ověření funkčnosti! Instalace musí být provedena odborníkem při dodržení platných norem! výrobek nikdy nezakrývajte ani nezabarvujte, vyuvarujte se používání lepťavých čisticích prostředků, ROZOuštěDEL i vody v blízkosti snímače! Nesprávná instalace (zakrytí, zabarvení, umýtí rozpošťedlem, nesprávné místo montáže, nesprávná polarita baterie, atd.) může způsobit falešný poplach nebo zapříčinit nespříšení poplachu! Provozní teplota: 0 - 40 °C, vlhkost: 30-90% Tlak: 86-106 kPa. Příslušná norma: EN50291. určeno pouze na vnitřní použití Životnost snímači jednotky je 7 let od prvního uvedení do provozu. Snímač obsahuje zobrazovací funkci „konec životnosti“. Funkce „Konec životnosti“: životnost senzoru se počítá od prvního uvedení do provozu (když baterii poprvé dáváte pod napětí). Přístroj je vybaven elektronickou senzorovou jednotkou, která konec životnosti zobrazí na obrazovce.

Instalace snímače

Snímače doporučujeme instalovat do ložnic a obytných místností, ve kterých se obyvatelé zdržují delší dobu. Jejich instalaci naopak nedoporučujeme do místností se zavřenými dveřmi, neboť stěžejí detekci alarmu. Vzhledem k tomu, že oxid uhelnatý je při pokojové teplotě lehčí než

vzduch, snímač musí být umístěn ve výšce mezi 1,5 a 2,5 m, nicméně od stropu musí být dodržena vzdálenost minimálně 25 cm. Rovněž je třeba zajistit, aby byl přístroj umístěn mimo dosah dětí! Snímač není vhodné umístit do blízkosti oken, ventilátorů, topných a sanitárních zařízení, zvlhčovačů, větráčků zařízení, plynového sporáku, výfuku vozidel. V takových případech je minimální montážní vzdálenost 1,5 m. Je třeba brát zřetel na fakt, že vysoká koncentrace tabákového kouře může způsobit falešný poplach!

Vložení baterií - obrázek 1

Zadní kryt lze lehce odstranit tahem dolů. Tento kryt je třeba přimontovat ke stěně. Po odnětí zadního krytu spatříme držák baterií, 3 ks baterií 1,5 V (LR6 - AA); pro žádnou funkci zařízení, musí být baterie vloženy správně podle polarity. Pokud byly baterie umístěny správně a mají dostatečnou úroveň nabiti, ozve se krátké pipnutí a snímač je již provozuschopný. O úrovni nabiti informuje LCD displej přístroje. Při napěti nižším než 3,5 V přístroj indikuje úplně výbět stav baterií, přístroj je po takové indikaci funkční následujících 5 dní. V prázdném pouzdře baterií jsou zaklapávací jazyčky (jeden pro každou baterii), které je třeba při vkládání baterií zatlačit na správné místo. Tyto jazyčky zabraňují vrácení zadního krytu na místo, dokud nejsou baterie vloženy, čímž zabraňují upěvňení snímače bez baterií. POZOR! Vždy používejte kvalitní komponenty s dlouhou životností a nikdy nepoužívejte nabíjecí baterie (akumulátory)!

Montování snímače na stěnu- obrázek 2

Po výběru místa montáže podle návodu na použití, nutno připevnit zadní kryt snímače na stěnu pomocí dvou otvorů. Poté je třeba umístit snímač i s bateriemi na jazyčky nacházející se na zadním krytu a zafixovat tahem dolů, až do cvaknutí. Cvaknutí značí zafixování přístroje ve správné poloze.

Čelní panel, ovládání a provoz- obrázek 3

Na čelním panelu přístroje se nachází displej LCD. Na displeji se střídavě objevuje (20 s) aktuální hodnota oxidu uhelnatého v jednotkách ppm a teplota okolí v °C (1). Na displeji je možné vidět i úroveň nabiti napájecích baterií (2). Vybitý stav baterií indikuje každou minutu i krátká akustická signálizace. Jsou zde zobrazené i čhyby během provozu přístroje: "ERR" – signálizace při provozní poruše; "---" – Testovací režim; "HCO" – vysoká koncentrace oxidu uhelnatého. Zelená LED s označením "POWER" blikne každých 45 sekund po dobu bezporuchového provozu. Žlutá LED s označením "FAULT" označuje poruchu přístroje. Červená LED s označením "ALARM" signalizuje alarmový stav. Pomocí tlačítka TEST / MENU (4) je možné vyzkoušet funkčnost přístroje. Pokud je tlačítka stlačené po dobu 1 sekundy, přístroj provede vlastní test, což začíná bližněm kontrolních LED, na displeji se objeví nápis "----", následně LED "ALARM" blikne 4x, během čehož zazní 4x pípnutí. Test je doporučen provádět měsíčně! Na čelním panelu se nachází společný otvor snímacího prvku a zvukové signálizace (5). V případě provozní poruchy je třeba přístroj vyměnit, nepokoušejte se o otevření těla snímače a hledání příčiny poruchy. Toto by mohlo zapříčinit nesprávnou činnost snímače! Zařízení neobsahuje signalizační kontakty (třída "B").

Funkce

Zvuková signálizace	Červená „ALARM“ LED	Žlutá „FAULT“ LED	Zelená „POWER“ LED	Význam
Není	Bliká cca. Každou minutu	Neindikuje	Neindikuje	Normální provozní stav
Pípnutí cca. Každou minutu	Neindikuje	Bliká cca. každou minutu	Neindikuje	Nízký stav baterií
Pípnutí cca. Každě 2 minuty	Bliká cca. každě 2 minuty	Bliká cca. každě 2 minuty	Bliká cca. každě 2 minuty	Test funkce
Pípnutí cca. každou minutu	Neindikuje	Nepřetržitě svítí	Neindikuje	Snímač není nasazený
Pípnutí cca. každou minutu	Neindikuje	Bliká cca. 3x / min.	Neindikuje	Snímač je pokažený
Pípnutí cca. každě 2 minuty	Bliká cca. každou minutu	Neindikuje	Bliká	Tichý režim
Spojity alarm	Bliká	Neindikuje	Neindikuje	Alarmový stav

Čistění

Přístroj je dovolené čistit jen suchým nebo mírně navlhčeným hadříkem nebo prachovkou. Na čistění přístroje nikdy nepoužívejte vodu, vysavač, čisticí prostředky nebo dokonce rozpuštědla, neboť voda, která se dostala do vnitří přístroje může zničit senzor a rozpuštědla by mohla způsobit falešný poplach!

Výměna baterií

Nízký stav baterií indikuje displej LED jako „FAULT“. V tomto případě musí být snímač demontovaný od upevněného zadního krytu, čímž se zpřístupní baterie. Vybité baterie je třeba vybrat z pouzdra baterií, musí být odděleny od sběrných kontejnerů na baterie dostupných např. v prodejnách elektro. V zájmu ochrany životního prostředí nikdy nevyhazujte použité baterie do kontejneru komunálního odpadu! Při výměně baterií za nové používejte kvalitní baterie, 3 ks typu LR6 / AA 1,5V. Baterie je třeba vyměnit vždy současně a je nezbytné, aby všechny byly stejněho produktového typu. Baterie je nutné vložit správně podle polarity a dbát na to, aby červené bezpečnostní jazyčky vyskočené při výměně baterií, se správně vrátily do svých otvorů pod bateriem. Po výměně baterií je třeba přístroj nasadit na zadní kryt upevněný na stěně, a je nutné vyzkoušet funkčnost přístroje tlačítkem TEST / MENU. Přístroj s kvalitní soupravou baterií je provozuschopný cca 1 rok.

Povinnosti v případě poplachu

Pokud koncentrace plynu oxidu uhelnatého dosáhne úrovně (> 55 ppm), spustí se poplach. Kromě koncentrace je pro spuštění poplachu rozhodující i časové trvání přítomnosti plynu. Pokud je koncentrace vyšší než 55 ppm po dobu 60-90 minut, nebo vyšší než 110 ppm po dobu 10 až 40 minut, nebo vyšší než 330 pm po dobu 3 minut, alarm se spustí. V ten okamžik mají všechni obyvatelé bytu následující povinnosti:

1. Okamžitě otevřít okna za účelem vývětrání bytu a následně opustit byt.
2. Přivolat hasiče. Návrat do bytu je možný až se souhlasem hasičů. Je nutné upozornit na nebezpečí i sousedy!
3. V případě výskytu zdravotních příznaků (bolest hlavy, nevolnost, zvracení, atd.) musí být přivolána lekařská pomoc!
4. Po ukončení alarovového signálu je nezbytné snímač testovat, v případě nesprávné funkce je nutná jeho výměna!

Upote za uporabu

Detektor ugljičnog monoksida tipa CO201A

POZOR! PRIJE INSTALIRANJA ILI PUŠTANJA U RAD POZORNO PROČITAJTE OVE UPUTE!

APARAT JE NAMIJENJEN ZA ŽAŠTITU OD AKUTNIH UTJECAJA UGLJIČNOG MONOKSIDA. POJEDINIM OSOBAMA S ODREĐENIM ZDRAVSTVENIM POTEŠKOĆAMA NE MOŽE PRUŽITI POTPUNU ŽAŠTITU, U NEDOUMICI ZATRĀŽITE SAVJET LIJEĆNIKA! DUGOTRAJNA IZLOŽENOST NISKOJ RAZINI CO (> 10 PPM) MOŽE IMATI KRONIČNE POSLJEDICE. PO TOM PITANU ZATRĀŽITE SAVJET OD MEDICINSKIH STRUČNJAKA. OVAL APARAT NE PRUŽA ŽAŠTITU OD KRONIČNIH UTJECAJA UGLJIČNOG MONOKSIDA, NITI POTPUNU ŽAŠTITU OD SPECIJALNOG RIZIKA. UPORABA OVOG APARATA NIJE ZAMJENA ZA STRUČNO INSTALIRANJE I ODRŽAVANJE GRIJAČIH UREDAJA, TE ZA ODGOVARAJUĆE PROZRAČIVANJE!

Ugljični monoksid je vrlo otrovan plin, bez boje i mirisa. Njegovo dospijevanje u stambene prostorije je moguće uslijed neispravnog rada grijaćih uređaja, te nakupljanja ispušnih plinova iz motora s unutarnjim izgaranjem. Otrovan je zbog vezivanja ugljičnog monoksida za željezne atome hemoglobinu u krvi, čime nastaje stabilan spoj, ugljični-monoksid-hemoglobin (COHb), koji onemogućuje vezivanje kisika i na taj način sprječava normalnu opskrbu organizma kisikom. To nakon duljeg vremena može dovesti do smrti uslijed gušenja! Na početku se razina ugljičnog monoksida sporo povećava, a onda odjednom poraste!

Znakovi trovanja ugljičnim monoksidom su slični općim znakovima trovanja: vrtoglavica, glavobolja, muka u želuču, povraćanje, a neki specifični znakovi su: slabost u udovima, bol u mišićima, nepokretljivost i halucinacija.

Prvi znakovi se pojavljuju pri koncentraciji između 35 a 200 ppm. Ppm (parts per million) je mjerna jedinica za male koncentracije, i znači: milijuniti dio nečega (35 ppm = 0,0035 %). Na prometnijim mjestima može dostići koncentraciju do 50 ppm.

Prema stadijima:

- Prvi stadij: otrovana osoba je uznemirena, zburjena, ošamućena, umorna, žali se na blagu glavobolju, može se javiti i muka u želuču i povraćanje. Koža joj je crvena kao trešnja.
- Drugi stadij: grčenje mišića u udovima, a zatim u cijelom tijelu, gubitak svijesti.
- Treći stadij: olabavljenje mišića, zastoj disanja, smrt.

Znakovi se pojavljuju postupno, a mogu nastati i naglo.

ppm	trajanje	posljedica
200	2-3 sata	blaga glavobolja, umor, vrtoglavica, muka u želuču
400	1-2 sata	glavobolja u predjelu čela
400	3 sata	životna opasnost

800	30 minuta	neizdrživa glavobolja
800	2-3 sata	smrt
1500	20 minuta/1-2 sata	gubitak svijesti / smrt
3000	5-10 minuta /20-30 minuta	gubitak svijesti / smrt
6000	1-2 minuta /10-20 minuta	gubitak svijesti / smrt
12000	1-5 minuta	smrt

PRIJE POSTAVLJANJA TREBA UVJETI IZVESTI FUNKCIONALNO TESTIRANJE RADI PROVJERE ISPRAVNOSTI RADA APARATA! INSTALIRANJE SMJE IZVODITI ISKLJUČIVO STRUČNA OSOBA PRIDRŽAVAJUĆI SE PROPISANIH NORMI! APARAT NIKADA NEMOJTE POKRITI ILOBOJITI, U BLIZINI APARATA IZBEGAVAJTE UPORABU SREDSTAVA ZA ČIŠĆENJE, RAZRJEĐIVAČA I VODE! NESTRUČNO INSTALIRANJE (PREKRIVANJE, PREBOJANJE SENZORA, PRANJE OTAPALIMA, NEODGOVARAJUĆI POLOŽAJ, POGREŠAN POLARITET BATERIJE ITD.) MOŽE IZAZVATI POGREŠAN ALARM, ILI IZOSTANAK UZBUNJVANJA! RADNA TEMPERATURA: OD 0 DO +40 °C, RELATIVNA VLAŽNOST: 30 - 90 %, TLAK ZRKA: 86 - 106 kPa. PROPISANA NORMA: EN50291. SAMO ZA UNUTARNJU UPORABU! VIJEK TRAJANJA SENZORSKE JEDINICE JE 7 GODINA OD PRVOG PUŠTANJA U POGON. U SENZORU POSTOJI OPCIJA ZA POKAZIVANJE „KRAJA VIJEKA TRAJANJA“. Funkcija „kraj vijeka trajanja“: početak vijeka trajanja senzora je pri prvom puštanju u pogon (kada prvi puta uključimo aparat na napon baterija). U aparat je ugrađena elektronička jedinica za mjerjenje vijeka trajanja koja pri isteku vijeka trajanja pokaže njegov kraj.

Postavljanje detektora

Postavljanje detektora predlažemo u spavaće sobe i one stambene prostorije u kojima se ljudi dulje zadržavaju. Ne preporučuje se postavljanje u prostorije sa zatvorenim vratima, jer to otežava opažanje zvuka uzbunjivanja. Budući da je na sobnoj temperaturi ugljični monoksid lakši od zraka, detektor se postavlja na visinu od 1,5 do 2,5 m, ostavljajući razmak min. 25 cm od stropa. Također valja voditi računa da djeca nisu u doticaju s aparatom! Aparat se ne smije postaviti u blizini prozora, ventilatora, grijećeg uređaja, sanitarija, ovlaživača zraka, otvora za prozračivanje, plinske peći, ispušne cijevi motornog vozila. U tim slučajevima minimalna udaljenost je 1,5 m. Valja voditi računa da i velika koncentracija duhanskog dima može izazvati pogrešno uzbunjivanje!

Namještanje baterija – slika 1

Poklopac aparat-a se može skinuti odlučnim potezanjem prema dolje. Pri postavljanju detektora poklopac se prîvršće na zid. Nakon skidanja poklopca vidi se spremnik za baterije u koji treba postaviti 3 baterije od 1,5 V (LR6 – AA), vodeći računa o odgovarajućem polaritetu. Nakon uspješnog postavljanja, i ukoliko su baterije odgovarajuće napunjene, čut će se kratak zvučni signal koji označava spremnost detektora za rad. Napunjenošt baterija pokazuje i LCD pokazivač koji ispod 3,5 V obavejštava o potpunoj ispravnosti baterija, time da je aparat nakon toga još 5 dana funkcionalan. U praznom spremniku baterija nalazimo na elastične štapiće koje prilikom namještanja baterija valja vratiti na svoje mjesto. Bez baterija ti štapići sprječavaju namještanje zadnjeg poklopca, odnosno postavljanje detektora na zid bez baterija. POZOR! Uvijek koristite visokokvalitetne baterije radi duljeg vijeka trajanja i nikada ne upotrebljavajte baterije na punjenje (akumulatore)!

Postavljanje detektora na zid – slika 2

Po odabiru odgovarajućeg mjeseta postavljanja prema uputama stražnju ploču detektora treba pričvrstiti na zid pomoću dva provrta na njoj. Nakon tog otvore na detektoru s prethodno namještenim baterijama treba uskladiti sa zupcima na stražnjoj ploči i jednim odlučnim potezom povući prema dolje, dok ne klikne. Klik označava sjedanje aparat-a u pravilnu poziciju.

Prednja ploča aparata, rukovanje i rad – slika 3

Na prednjoj ploči aparata je LCD pokazivač. Na pokazivaču se nazmjenično (svakih 20 s) prikazuje trenutno detektirana razina ugljičnog monoksida u ppm-ima i temperatura okoline u °C-ima (1). Na pokazivaču se vidi i napunjenošt baterija (2). Na ispravnost baterija svake minute upozorava i jedan kratki zvučni signal. Tu se vidi i prikaz eventualnih pogrešaka u radu: „ERR“ – u slučaju pogrešnog rada; „---“ – testiranje; „HCO“ – previšoka razina ugljičnog monoksida. O radu aparata informaciju daju tri LED (3) na prednjoj ploči. Zeleni LED s označom „POWER“ tijekom odgovarajućeg rada zasvjetlji svakih 45 sekundi. Žuti LED s označom „FAULT“ označava kvara aparat-a. Crveni LED s označom „ALARM“ označava uzbunjivanje. Pomoću dugmeta TEST/MENU (4) može se testirati rad aparat-a. Ukoliko tu dugme držimo pritisknuti 1 sekundu, aparat će izvesti samotestiranje koje počinje žmiganjem LED-ova. Na pokazivaču se pojavi natpis „---“, a nakon toga „ALARM“ LED četiri puta zasvjetlji i aparat daje 4x zvučni signal.

Testiranje valja izvesti jednom mjesecno! Na prednjoj ploči se nalazi i zajednički otvor za senzorski element i zvučnik aparata (5). U slučaju pogreške u radu aparat treba zamjeniti. Ne pokušavajte otvoriti kućište detektora i tražiti uzrok kvaru! To može dovesti do pogrešnog rada detektora! U aparat dojavljivač nije ugrađen („B“ razred).

Funkcije

Zvučni signal	Crveni „ALARM“ LED	Žuti „FAULT“ LED	Zeleni „POWER“ LED	Značenje
Ne daje	Žmiga svake minute	Ne označava	Ne označava	Normalno pogonsko stanje
Daje svake minute	Ne označava	Žmiga svake minute	Ne označava	Baterija ispražnjena
Daje svake 2 minute	Žmiga svake 2 minute	Žmiga svake 2 minute	Žmiga svake 2 minute	Testiranje
Daje stalno	Ne označava	Svijetli stalno	Ne označava	Detektor nije postavljen
Daje svaki minute	Ne označava	Žmiga 3x u minutu	Ne označava	Detektor u kvaru
Daje svake 2 minute	Žmiga svake minute	Ne označava	Žmiga	Tih rad
Neprekinito	Žmiga	Ne označava	Ne označava	Stanje uzbunjivanja

Čišćenje

Aparat smijete čistiti samo suhom ili pomalo vlažnom krpom, odnosno brisačem prašine. Pri čišćenju nikada ne upotrebljavajte vodu, usisavač, sredstva za čišćenje ili razrjeđivač, jer voda koja dospije u aparat može ošteti senzorski element, a osim toga razrjeđivači mogu prouzročiti i lažno uzbunjivanje!

Zamjena baterija

Na prenizak napon baterija upozorava pokazivač, a i „FAULT“ LED također. U tom slučaju detektor treba skinuti sa stražnje ploče i baterije postaju vidljive. Praze baterije treba izvaditi iz spremnika za baterije i baciti ih u sanduk za odlaganje rabljene baterije koji se nalazi u trgovinama tehničkom robom! Radi zaštite okoliša rabljene baterije ne bacajte u sanduk za odlaganje komunalnog otpada!

Za zamjenu upotrijebite 3 baterije od 1,5 V tipa LR6 / AA dobre kvalitete! Baterije mijenjajte sve odjednom, i neka budu istog tipa proizvodnje! Pri postavljanju baterija u spremnik vodite računa o pravilnom polaritetu, te da crvene sigurnosne štapiće vratite na svoja mesta ispod baterija. Po zamjeni baterija aparat vratiš na stražnju ploču koja je privršena na zid i pomoću dugmeta TEST / MENU pokrenite testiranje rada. Aparat će s jednim paketom kvalitetnih baterija raditi cca. 1 godinu.

Postupak u slučaju uzbunjivanja

Kada koncentracija ugljičnog monoksida dostigne određenu razinu (>55 ppm) uzbunjivanje se mora aktivirati. Osim koncentracije na pokretanje uzbunjivanja utječe i vremensko razdoblje prisutnosti plina. Ukoliko koncentracija 60–90 minuta prelazi iznos od 55 ppm, ili 10–40 minuta 110 ppm, ili 3 minute 330 ppm, uzbunjivanje će se izoštiti (prema normi EN50291). Tada oni koji borave u stanu moraju:

1. Odmah otvoriti prozore radi prozračivanja stana, i napustiti stan.
2. Obavijestiti vatrogasce. U stan se ne smiju vratiti dok to vatrogasci ne dopuste. Na opasnost moraju upozoriti i stanare u susjednim stanovima!
3. U slučaju zdravstvenih poteškoća (glavobolja, muka u želucu, povraćanje itd.) moraju zatražiti i liječničku pomoć!
4. Po završetku uzbunjivanja detektor treba ispitati, u slučaju neadekvatnog rada potrebna je njegova zamjena!

Istruzioni per
Sensore di monossido di carbonio di tipo CO201A

ATTENZIONE! LEGGERE ATTENTAMENTE QUESTEISTRUZIONI PRIMA DELL'UTILIZZO O DELLA MANUTENZIONE. QUESTO PRODOTTO È STATO IDEATO PER PROTEGGERE LE PERSONE DAI GRAVI EFFETTI DALL'ESPOSIZIONE DA MONOSSIDO DI CARBONIO. NON TUTELERA' COMPLETAMENTE PERSONE CON SPECIFICHE CONDIZIONI MEDICHE. IN CASO DI DUBBI CONSULTARE UN MEDICO. UN LIVELLO BASSO DI CO PER UN TEMPO PROLUNGATO (> 10PPM) POTREBBE CAUSARE EFFETTI DANNOSI CRONICI. IN CASO DI NECESSITÀ/DUBBIO LA INVITIAMO A CONSULTARE UN MEDICO. L'APPARECCHIO NON PUÒ IMPEDIRE GLI EFFETTI CRONICI ALL'ESPOSIZIONE DI MONOSSIDO DI CARBONIO E NON DA PROTEZIONE TOTALE CONTRO IL RISCHIO. L'APPARECCHIO NON SALVAGUARDIA I SOGETTI A RISCHIO PARTICOLARE. L'USO DEL PRODOTTO NON SOSTITUISCE L'INSTALLAZIONE PROFESSIONALE E LA MANUTENZIONE DEGLI APPARECCHI DI RISCALDAMENTO, O LA BUONA AERAZIONE!

Il gas di monossido di carbonio (CO) è molto velenoso; è un gas incolore e inodore. Può presentarsi negli spazi interni con apparecchi di riscaldamento non gestiti correttamente o nei gas dei tubi di scarico dei motori a combustione interna. L'effetto tossico di questo gas è che forma complessi stabili con gli atomi di ferro di emoglobina del sangue (monossido di carbonio-emoglobina, COHb), bloccando così l'apporto di ossigeno del corpo umano. Questo può causare una lenta morte. Il livello di monossido di carbonio si alza prima lentamente, poi improvvisamente in crescendo.

I sintomi di avvelenamento da CO sono simili a quelli di avvelenamento generale: mal di testa, nausea, vomito; inoltre ci sono alcuni sintomi particolari come debolezza degli arti, dolori muscolari, disabilità, allucinazioni.

I primi sintomi appaiono tra i 35 e i 200 ppm. Ppm = parti per milione di metrica, utilizzate per piccole concentrazioni. 35 ppm = 0,003%. In luoghi con alto traffico concentrato il CO può raggiungere i 50 ppm. I sintomi sono per tappe:

- Prima fase: la persona avvelenata è ansiosa, confusa, stordita, stanca, e lamenta un leggero mal di testa. Può avvertire vertigini, nausea e vomito. Il colore della pelle cambia in cilegia.

- Seconda tappa: spasmi muscolare agli arti e poi in tutto il corpo, convulsioni, perdita di coscienza.

- Terza tappa: muscolatura rilassata, difficoltà respiratorie, morte.

I sintomi possono comparire prima lentamente, poi all'improvviso.

ppm	durata	effetto
200	2-3 ore	mal di testa leggero,
400	1-2 ore	mal di testa
400	3 ore	vita in pericolo
800	30 minuti	mal di testa lancinante
800	2-3 ore	morte
1500	20 minuti / 1-2 ore	perdita di coscienza / morte
3000	5-10 minuti / 20-30 minuti	perdita di coscienza / morte
6000	1-2 minuti / 10-20 minuti	perdita di coscienza / morte
12000	1-5 minuti	morte

Prima dell'installazione deve essere fatto un test per controllare il buon funzionamento. Questo articolo deve essere installato da una persona competente considerando le norme vigenti! Non dipingere o coprire il dispositivo, non usare detergenti corrosivi e solventi o posizionare il sensore vicino all'acqua! Una installazione non professionale (la copertura del sensore, la verniciatura del sensore, la pulizia del sensore con acqua o solventi o il posizionamento errato della batteria, ecc.) possono causare falsi allarmi o mancanza di rilevamento. Temperatura ambiente: 0-40 ° C, umidità: 30 - 90%, pressione dell'aria: 86-106 kPa. Standard di riferimento: EN50291. Solo per uso interno! La funzionalità del rilevatore di gas/CO è garantita per 7 anni dalla prima installazione, nel rilevatore è presente un sensore con opzione di fine funzionamento. La fine della durata del sensore è gestito da un controllore elettronico che viene attivato alla prima installazione (dopo l'inserimento delle batterie). Mediante un display viene visualizzato la durata dello stesso.

Installazione del sensore

Si consiglia di utilizzare il sensore in tutte le camere e tutti i salotti dove le persone trascorrono più tempo. Utilizzare il sensore in ambienti dove le porte sono in genere chiuse non è consigliabile perché il suono dell'allarme non si può sentire bene al di fuori della stanza. Il gas CO a temperatura ambiente è più leggero dell'aria, si consiglia di posizionare il sensore tra 1,5 - 2,5 m di altezza, ma almeno a 25 cm di distanza dal soffitto. Non lasciate che il dispositivo sia a portata dei bambini! Non installare il sensore vicino a finestre, unità di calore, sanitari, umidificatori, ventilatori, stufe a gas, tubi di scarico; mantenere almeno 1,5 di distanza da tali apparecchi. Attenzione! Anche il fumo di sigaretta in alta concentrazione può causare falsi allarmi!

Installazione delle batterie – figura 1

La piastra posteriore del dispositivo può scivolare verso il basso con un movimento deciso. Può essere fissata sulla parete mediante viti. Dopo aver rimosso la piastra posteriore, la gabbia della batteria sarà visibile, qui l'utente deve inserire 3 batterie 1,5V (LR6 - AA) con la polarità destra secondo marcature. Se la polarità e la posizione delle batterie sono corretti il dispositivo suona ed è pronto per il funzionamento. Il display LCD informa l'utente del livello di carica della batteria. Al livello di tensione V minore di 3,5 il display indica basso livello, ma il dispositivo sarà

comunque pronto a lavorare per altri 5 giorni. All'interno della gabbia si trova una barra di sicurezza rossa per ogni batteria. Queste barre devono essere girate nella gabbia mentre si posizionano le batterie, altrimenti la piastra posteriore del dispositivo non sarà pronta a scivolare al suo posto. Questo per la vostra sicurezza, in questo modo il dispositivo non può essere fissato alla parete senza batterie. ATTENZIONE! Utilizzate sempre batterie di buona qualità e non utilizzate batterie ricaricabili!

Fissaggio a parete– figura 2

Dopo aver selezionato, secondo il manuale, il giusto posto per il dispositivo, la piastra posteriore deve essere fissata alla parete utilizzando i due fori indicati in questa figura. L'alloggiamento del dispositivo con le batterie inserite deve collegarsi alla piastra posteriore. I quattro fori sulla custodia devono essere sullo stesso livello dei quattro ganci della piastra posteriore; successivamente il dispositivo può essere fissato facendolo scivolare verso il basso. Un "click" deciso indica che il dispositivo è ben posizionato.

Lato anteriore del dispositivo, gestione e funzionamento– figura 3

Il display LCD si trova sul frontalino. Questo display mostra normalmente alternativamente (20 s) il valore attuale percepito ppm di gas CO e la temperatura ambiente in ° C (1). Anche il livello di carica della batteria viene visualizzato sul display (2). Se il livello della batteria è basso, un breve "bip" lo segnalerà, assieme alla visualizzazione sul display. Anche i codici di errore operazione appaiono su questo display: "ERR" - errore di operazione; "--" - Modalità di prova; "HCO" - alto livello di CO. L'utente anche può ottenere informazioni riguardo il funzionamento del dispositivo dai tre indicatori LED (3). Il "POWER" LED verde lampeggiava ogni 45 secondi in caso di normale funzionamento. Il LED "GUASTO" giallo indica il funzionamento anomalo. L "ALLARME" LED rosso indica l'allarmante. Il pulsante TEST / MENU (4) serve a fare un test del dispositivo. Tenendo premuto il pulsante per 1 secondo il dispositivo effettua un test automatico: i LED indicatori prima lampeggiano, poi il display visualizza il segno "--", poi il LED "ALARM" lampeggia 4 volte mentre il dispositivo emette "bip" 4 volte. La prova deve essere fatta mensilmente. Anche lo spazio per il sensore e il diffusore (5) è disposto nella piastra anteriore. Quando si registra un mancato funzionamento, il dispositivo deve essere cambiato, non bisogna aprire l'alloggiamento per trovare il motivo del guasto.

Il sensore non ha alcuna funzione di segnale a distanza (classe "B").

Funzioni

Suono	LED rosso „Allarme”	LED giallo „Guasto”	LED verde „Power”	Significato
Nessuno	Lampeggi per circa 1 min	Nessun segnale	Nessun segnale	Normale funzionamento
Bip per circa 1 min	Nessun segnale	Lampeggi per circa 1 min	Nessun segnale	Batteria scarica
Bip per circa 1/2 min	Lampeggi per circa 1/2 min	Lampeggi per circa 1/2 min	Lampeggi per circa 1/2 min	Funzione test
Bip continuato	Nessun segnale	Luce fissa	Nessun segnale	Il sensore non è connesso
Bip per circa 1 min	Nessun segnale	Lampeggi per circa 3 min	Nessun segnale	Guasto del sensore
Bip per circa 1/2 min	Lampeggi per circa 1 min	Nessun segnale	Lampeggi	Muto
Allarme continuo	Lampeggi	Nessun segnale	Nessun segnale	Allarmante

Pulizia

Il dispositivo può essere pulito solo con un panno morbido asciutto o leggermente umido, o con uno spolverino. Non usare mai acqua, aspirapolveri, detergenti o solventi per la pulizia, perché possono danneggiare la cellula del sensore e i gas dei solventi possono causare cieco allarme.

Sostituzione della batteria

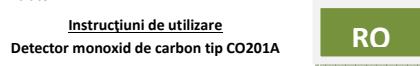
Il basso livello di carica è indicato dal display e dal LED "Guasto". In questo caso il dispositivo deve essere rimosso dalla piastra posteriore in modo che le batterie possano essere cambiate. Togliere le batterie scariche dalla gabbia e buttarle nell'apposito cestino per la raccolta differenziata presso i rivenditori elettronici. Non buttare le batterie tra i rifiuti urbani. Utilizzare sempre batterie nuove, ben caricate, di buona qualità, tipo 3 pezzi LR6 / AA da 1,5 V.

Tutte e tre le batterie devono essere cambiate insieme e il loro marchio e il tipo deve essere lo stesso. Fare attenzione alla polarità delle batterie e non dimenticare di spostare indietro le barre di sicurezza per la gabbia della batteria. Se le batterie sono state sostituite, il dispositivo deve essere rimesso alla piastra posteriore sul muro e deve essere fatto un test premendo il tasto TEST / MENU. Con un pacchetto batterie di buona qualità il dispositivo può funzionare per circa 1 anno.

Cose da fare in caso di allarme

Se la concentrazione del gas CO raggiunge un livello ($> 55 \text{ ppm}$) l'allarme deve essere attivato. Assieme alla concentrazione di gas anche la durata della presenza di gas determina l'allarme. Per il valore di concentrazione superiore a 55 ppm per $60\text{--}90$ minuti o per $10\text{--}40$ minuti, il valore di $ppm 110$, o il valore 330 ppm per 3 minuti viene attivato l'allarme (secondo la norma EN50291). In caso di allarme degli individui deve fare quanto indicato qui di seguito:

1. Le finestre devono essere aperte per una buona aerazione e l'appartamento deve essere evacuato.
  2. Chiamare i vigili del fuoco. Non tornare al piano fino a quando i pompieri non lo permettono. Anche i vicini devono essere informati sul pericolo.
  3. In caso di sintomi medici (mal di testa, nausea, vomito, ecc) chiamare l'assistenza medica necessaria.
  4. Se l'allarme si arresta il dispositivo deve essere testato di nuovo; in caso di malfunzionamento del sensore deve essere cambiato.

ATENȚIE! ÎNANTE DE INSTALARE ȘI PUNERE ÎN FUNCȚIE CITIȚI CU ATENȚIE ACESTE INSTRUCȚIUNI DE UTILIZARE! ACEST APARAT A FOST PROIECTAT SĂ ASIGURE PROTECȚIE ÎMPOTRIVA EFECTELOR ACUTE ALE MONOXIDULUI DE CARBON. NU OFERĂ PROTECȚIE COMPLETĂ PENTRU PERSOANELE CU ANUMITE PROBLEME DE SĂNĂTATE. DACĂ AVEȚ ÎNDOIELI CEREȚI SFATUL MEDICULUI! UTILIZAREA PRODUSULUI NU ÎNLIOCUISTE INSTALAREA PROFESIONALĂ ȘI ÎNTREȚINEREA ECHIPAMENTELOR DE ÎNCĂLZIRE PRECUM ȘI ASIGURAREA UNEI VENTILAȚII CORESPUNZĂTOARE! EXPUNEREA PE TERMEN LUNG LA NIVELURI SCĂZUTE DE MONOXID DE CARBON ($> 10 \text{ PPM}$) POATE AVEA EFECTE CRONICE. PENTRU ÎNTREBĂRI LEGATE DE ACEASTA CEREȚI SFATUL MEDICULUI SPECIALIST. APARATUL NU OFERĂ PROTECȚIE ÎMPOTRIVA EFECTELOR ACUTE ALE MONOXIDULUI DE CARBON ȘI NU OFERĂ PROTECȚIE COMPLETĂ ÎMPOTRIVA RISCURILOR SPECIALE.

Monoxidul de carbon este un gaz foarte toxic, incolor și inodor. Apariția lui în locuințe este posibilă datorită funcționării necorespunzătoare a centralelor termice precum și datorită gazelor de eșapament a motoarelor cu ardere internă. Efectul toxic poate fi explicat prin combinarea monoxidului de carbon cu atomii de fier a hemoglobinei din sânge formând un complex stabil carboxihemoglobina (COHb), ceea ce împiedică transportul oxigenului între organele respiratorii și țesutii (asimilarea oxigenului în organism și oxigenarea). Acest lucru va duce la o moarte lentă, prin suflare. Nivelul monoxidului de carbon se ridică început, anumi crește brusc.

Simptomele intoxicației cu monoxid de carbon sunt asemănătoare simptomelor generale de intoxicație: grija, dureri de cap, vârsături, respectiv unele simptome specifice: slăbiciune a membelor, dureri musculare, incapacitate de mișcare, halucinații.

Primele simptome apar la cantități cuprinse între 35 și 200 ppm. Ppm= părți pe milion, mărime utilizată pentru a caracteriza concentrațiile reduse, înseamnă o milionime. 35 ppm = 0,0035 %.

În zone cu trafic intens se poate acumula concentrații de până la 50 ppm.

Etapele intoxicației cu monoxid de carbon

- Prima etapă: Cel ce suferă de intoxicare este agitat, confuz, amețit, obosit, se poate plângă de dureri ușoare de cap. Pot apărea amețeli greață și vărsături. Pielea are culoarea roșu cireașă.
  - Etapa a doua: spasme musculare la nivelul membrelor apoi în tot corpul , convulsiile, pierderea cunoștinței.
  - Etapa a treia: mușchii se relaxează, paralizia respiratorie, moarte

Simptomele pot să apară treptat dar și brusc.

Oră	Timp de expunere	Efect
200	2-3 ore	ușoară durere de cap, oboseală, amețeli, grija
400	1-2 ore	durere de cap în dreptul frunții
400	3 ore	viața este pusă în pericol
800	30 min	dureri de cap chinuitoare
800	2-3 ore	Moarte
1500	20 min/1-2 ore	inconștiență / moarte
3000	5-10 min/20-30 min	inconștiență / moarte
6000	1-2 min/10-20 min	inconștiență / moarte
12000	1-5 min	moarte

ÎN TOATE CAZURILE, ÎNAINTE DE INSTALARE TREBUIE EFECTUATĂ O PROBĂ PENTRU VERIFICAREA FUNCȚIONĂRII APARATULUI! INSTALAREA TREBUIE EFECTUATĂ NUMAI DE CÂTRE UN SPECIALIST CU RESPECTAREA STANDARDELOR ÎN VIGOARENI NU ACOPERIȚI SAU NU VOPSITI NICIODATĂ APARATUL, EVITĂȚI AGENȚII COROZIVI DE CURĂȚIRE, SOLVENTIȘI UTILIZAREA APEI ÎN APROPIERIEA DETECTORULUI! O INSTALARE NECORESPUNZĂTOARE (ACOPERIREA DETECTORULUI, VOPSIREA, SPĂLAREA CU SOLVENȚI, INSTALAREA ÎN LOC NECORESPUNZĂTOR, POLARITATEA GREȘITĂ A BATERIILOR, etc.) POATE PROVOCĂ ALARMĂ FALSĂ SAU NEDECLANȘAREA ALARMEI ! TEMPERATURA DE FUNCȚIONARE: 0 - +40 °C, UMIDITATEA RELATIVĂ: 30 - 90 %, PRESIUNEA ATMOSFERICĂ: 86 - 106 kPa. STANDARD DE REFERINȚĂ: EN50291. NUMAI PENTRU UTILIZARE ÎN INTERIOR! DURATA DE VIAȚĂ A UNITĂȚII DE DETECȚIE, CALCULATĂ DE LA PRIMA PUNERE ÎN FUNCȚIUNE ESTE DE 7 ANI. DETECTORUL DISPUNE DE OPȚIUNEA AFIȘĂRII „SFÂRȘITUL DURATEI DE VIAȚĂ”. Funcția „sfârșitul duratei de viață”: Durata de viață a detectorului pornește de la prima punere în funcțiune(atunci când aparatul se pune prima dată sub tensiune prin introducerea bateriilor). Aparatul este echipat cu o unitate electronică de sesizare a duratei de viață, care afișează pe ecran sfârșitul duratei de viață.

Instalarea detectorului

Se recomandă montarea detectoarelor în toate dormitoarele și acele camerele de locuit unde locatarii stau o lungă perioadă de timp. Nu recomandăm amplasarea lor în încăperi încuiate, deoarece sunetul alarmei se percepe mai greu. Detectorul trebuie amplasat la o înălțime între 1,5 și 2,5 m, însă trebuie menținută de la tavan o distanță de minim 25 de cm deoarece gazul monoxid de carbon la temperatură camerei este mai ușor decât aerul. De asemenea trebuie luat în considerare ca la aparat să nu aibă acces copiii!. Nu se permite montarea detectorului în apropierea geamurilor, ventilatoarelor, radiatorelor, umidificatoarelor, instalațiilor de ventilație, aragaz, eșapamentul autovehiculelor, în astfel de cazuri distanța minimă de montaj este 1,5 m. Trebuie acordată atenție și faptului că și concentrația mare a fumului de țigără poate cauza alarme false!

Introducerea bateriilor

Capacul din spate al aparatului se poate îndepărta ușor printr-o tragere fermă în jos. Acest capac trebuie montat pe perete pentru fixarea detectoanelui. După îndepărțarea capacului din spate devine vizibil locașul bateriilor în care trebuie introduse corect cele 3 baterii de 1,5 V (LR6-AA), cu respectarea polarității conform marcajelor în scopul funcționării corespunzătoare a aparatului. În cazul în care introducerea bateriilor a fost efectuată cu succes și bateriile sunt încărcate suficient se va auzi un semnal sonor scurt și detectoarea este deja operațională. Ecranul LCD oferă de asemenea informații cu privire la încărcarea corespunzătoare. Sub tensiunea de 3,5 V afișajul indică descărcare totală, după afișajul aparatul este funcțional încă 5 zile. În fiecare locaș gol de baterie se găsește către o tijă careiese în exterior și care vor fi impinsă înapoi la loc în momentul introducerii bateriilor. În lipsa bateriilor aceste tije împiedică montarea înapoi a capacului posterior împiedicând astfel montarea fără baterii a detectoanelui pe perete. ATENȚIE ! Utilizați întotdeauna baterii de bună calitate pentru o durată lungă de viață și nu utilizați niciodată baterii reîncărcabile (acumulatori)!

Montarea detectorului pe perete

După alegera locului de montaj conform celor descrise anterior în instrucțiunile de utilizare capacul din spate al detectoanelor trebuie fixat pe perete prin intermediul celor 2 găuri prevăzute. După aceasta deschiderile care se găsesc pe detectoare, în care sunt introduse deja bateriile, trebuie împins pe urechile situate pe capacul din spate și cu o mișcare hotărâtă trebuie trăs în jos până când se aude un clic. Sunetul clic semnalează faptul că aparatul este în poziția corectă.

Panoul frontal a aparatului - operare si functionare

Ecranul LCD domină panoul frontal a aparatului. Pe ecran este afișat în mod alternativ (20 s) nivelul actual de gaz detectat, monoxid de carbon în unitatea de măsură ppm și temperatura mediului ambiant în °C (1). Pe ecran se afișează și nivelul de încărcare a bateriilor din componenta detectoarei (2). Starea de descărcare a bateriilor este semnalată și de un semnal sonor scurt la fiecare minut. Tot aici se produce și semnalarea erorilor apărute în timpul funcționării: „ERR” – în caz de defectiune a afișajului; „HCO” – nivel ridicat de monoxid de carbon; De asemenea oferă informații despre funcționarea aparatului și cele 3 LED-uri (3) de pe panoul frontal. În cazul funcționării corespunzătoare LED-ul de culoare verde marcat „POWER” emite un semnal luminos scurt, o dată la 45 secunde, LED-ul de culoare galbenă marcat „FAULT” indică defectiunea aparatului. LED-ul de culoare roșie marcat „ALARM” semnalizează declanșarea alarmei. Cu ajutorul butonului TEST/MENU (4) poate fi testată funcționarea aparatului. Prin apăsarea butonului timp de o secundă detectoarea efectuează o auto testare care începe cu

aprinderea scurtă a LED-urilor de semnalizare. Pe ecran se afișează "—" , apoi LED-ul „ALARM” clipește de 4 ori simultan cu 4 semnale sonore scurte. Se recomandă efectuarea lunară a testului ! Pe panoul frontal se mai află și deschizătura comună a elementului de sesizare și a difuzorului (5). În cazul unei defecțiuni aparatul trebuie înlocuit, nu încercați deschiderea carcusei detectoarului și căutarea cauzei defectului! Aceasta poate determina funcționarea necorespunzătoare a detectoarului ! Aparatul nu dispune de transmisițor (clasa „B”)

Functii

Semnal sonor	LED Roșu „ALARM”	LED Galben „FAULT”	LED Verde „POWER”	Semnificație
Nu este	Clipește la fiecare minut	Nu semnalează	Nu semnalează	Funcționare normală
Semnal sonor scurt la fiecare minut	Nu semnalează	Clipește la fiecare minut	Nu semnalează	Baterii descărcate
Semnal sonor scurt la fiecare 2 minute.	Clipește la fiecare 2 minute	Clipește la fiecare 2 minute	Clipește la fiecare 2 minute	Funcție test
Bipuri în mod continuu	Nu semnalează	Luminează continuu	Nu semnalează	Detectoarul nu este montat
Semnal sonor scurt la fiecare minut	Nu semnalează	Clipește de 3 ori/minut	Nu semnalează	Detectoarul este defect
Semnal sonor scurt la fiecare 2 minute.	Clipește la fiecare minut	Nu semnalează	Clipește	Mod silentios
Alarmare continuă	Clipește	Nu semnalează	Nu semnalează	Alarmare

Curățare

Aparatul se poate curăța numai cu cărpă uscată sau ușor umedă respectiv cu ștergătorul de praf. Nu utilizați niciodată apă , aspirator, detergent sau solventi la curățarea detectoarului deoarece apa care pătrunde în celula de sesizare distrug elementul sesizor, în plus solventii, la rândul lor, pot provoca și alarme false !

Înlăturarea bateriilor

Când tensiunea bateriilor este scăzută ecranul și LED-ul „FAULT” semnalizează. În acest caz detectoarul trebuie demontat de pe capacul fixat din spate, atunci bateriile sunt vizibile. Bateriile descărcate trebuie scoase din locaș și aruncate numai în cutiile de colectare amplasate în magazin! Pentru protejarea mediului înconjurător nu aruncați niciodată baterii uitate în gunoiul menajer! Pentru înlăturarea bateriilor utilizați exclusiv 3 baterii tip LR6 / AA 1.5V de bună calitate! Întotdeauna bateriile trebuie să fie înlocuite simultan și în toate cazurile trebuie să fie identice ! Baterile trebuie introduse corect în locașul bateriilor cu respectarea polarității, asigurându-vă că și tijele de siguranță ieșesc în exterior cu ocazia înlăturării bateriilor să revină corespunzător în locașul situat sub baterii. După terminarea înlăturării bateriilor aparatul trebuie montat înapoi pe capacul din spate și cu butonul TEST/MENU trebuie efectuată testarea funcționării aparatului. Cu un set de baterii de bună calitate aparatul funcționează aproximativ un an.

Ce trebuie să faceți în caz de alarmă

În cazul în care concentrația de gaz, monoxid de carbon atinge un anumit nivel (>55 ppm) alarma trebuie să se activeze. În afară de concentrație și durata de prezență a gazului este determinantă pentru declanșarea alarmei. Dacă valoarea concentrației depășește 55 ppm timp de 60-90 minute sau 110 ppm timp de 10-40 minute sau 330 ppm timp de 3 minute alarma se va declanșa (conform standardului EN 50291). Atunci ocupanții locuinței au următoarele atribuții:

- Deschiderea imediată a ferestrelor în scopul aerisirii locuinței și se părăsește locuința
- Trebuie apelatii pompierii. Este interzisă revenirea în locuință până când pompierii nu permit acest lucru. Trebuie alertat și vecinul de apartament asupra pericolului!
- În cazul apariției următoarelor simptome (durere de cap, grija, vârsături etc.) trebuie apelat la asistență medicală!
- După înțelegerea semnalizării, detectoarul trebuie testat, în caz de funcționare necorespunzătoare este necesară înlocuirea lui !

Informații tehnice
Kohlenmonoxid-Fühler CO201A

ACHTUNG! DIE VORLIEGENDEN ANWEISUNGEN SOLLEN VOR INBETRIEBSSETZUNG ODER MONTAGE DER ANLAGE SORGFÄLTIG DURCHGELESEN WERDEN! DAS GERÄT WURDE ZUM SCHUTZ GEGEN AKUTE WIRKUNGEN DES KOHLENMONOXIDS ENTWORFEN. DIESER SCHUTZ KANN FÜR PERSONEN MIT BESTIMMTEN GESENDSCHAFTSPROBLEMEN NICHT VOLLSTÄNDIG AUSREICHEND SEIN. IM ZWEIFELFALL BITTE EINEN ARZT KONSULTIEREN! DIE NUTZUNG DES PRODUKTES KANN DIE FACHRICHTE AUFSTELLUNG UND INSTANDHALTUNG DER HEIZANLAGE, BZW. DIE ENTSPRECHENDE VENTILATION NICHT ERSETZEN! DER DAUERNDE

**NIEDRIGE CO-PEGELS BELICHTUNG (>10 PPM) KANN VERURSACHEN CHRONISCHE SYMPTOME.
OB SIE HABEN FRAGEN ÜBER DIESEM THEMA BITTE FRAGEN SIE IHRE ARTZT. DAS GERÄT BIETET KEIN SCHUTZ GEGEN DEN CHRONISCHEN SYMPTOMEN DES KOHLENMONOXIDS UND NICHT BIETET VOLLEM SCHUTZ GEGEN DEN SPECIELLE RISIKOS.**

Kohlenmonoxid ist ein farbloser, geruchloser, sehr giftiger Gas. Er entsteht in Wohnräumen als Folge der fehlerhaft funktionierenden Heizanlagen, bzw. in Auspuff der Verbrennungsmotoren.

Seine Giftigkeit erklärt sich dadurch, dass er mit den Eisen-Atomen des Hämoglobins einen stabilen Komplexverbindung (COHb) bildet, wobei die Sauerstoff-Aufnahme und -Versorgung des Organismus gehemmt wird. Diese Wirkung führt zu einer langsame Erstickung und Tod! Das Niveau der Kohlenmonoxid-Konzentration steigt erst langsam, dann aber plötzlich an!

Die Symptome der Kohlenmonoxid-Vergiftung sind teilweise generell: Nausea, Kopfschmerzen, Brechreiz, Erbrechen. Spezielle Syndromen sind: Schwäche der Glieder, Muskelschmerzen, Bewegungsunfähigkeit, Halluzination.

Die ersten Symptome melden sich an einer Konzentration von 35 ÷ 200 ppm. (ppm - parts per million - ist eine Maßeinheit für geringfügige Konzentrationen: 35 ppm = 0,0035%). An Stellen mit regem Verkehr können CO-Konzentrationen von 50 ppm entstehen.

Die Symptome können in verschiedenen Stufen aufgeteilt werden:

- erstes Stadium: die vergiftete Person ist unruhig, betreibt, müde, leidet an leichtem Kopfschmerz; weitere mögliche Symptome: Schwindel, Brechreiz, Erbrechen, kirschröte Haut.
- zweites Stadium: Muskelkrämpfe in den Gliedern, dann im ganzen Körper, Unbewusstsein.
- drittes Stadium: Muskelschwäche, Atemstörung, Tod

Diese Symptome können langsam, jedoch auch plötzlich erscheinen.

ppm	Wirkungszeit	Wirkung
200	2 ÷ 3 St.	leichte Kopfschmerzen, Müde, Schwindel, Brechreiz
400	1 ÷ 2 St.	Kopfschmerzen am Stirn
400	3 St.	Lebensgefahr
800	30 Min.	Starke Kopfschmerzen
800	2 ÷ 3 St.	Tod
1500	20 Min. / 1 ÷ 2 St.	Unbewusstsein / Tod
3000	5 ÷ 10 / 20 ÷ 30 Min	Unbewusstsein / Tod
6000	1 ÷ 2 / 10 ÷ 20 Min	Unbewusstsein / Tod
12000	1 ÷ 5 Min.	Tod

Vor Aufstellung muss die Funktionstüchtigkeit des Gerätes unbedingt getestet werden!

Die Inbetriebnahme des Gerätes ist Fehlalarme vorbehalten, unter Beachtung aller gültigen Normen! Das Gerät darf nie bedeckt oder überlackiert werden. Der Gebrauch von ätzenden Reinigungsmitteln, Lösungsmitteln oder Wasser in der Nähe des Gerätes ist verboten! Die nicht fachmännische Installation (Bedeckung, Färben oder Reinigung mit ätzenden Reinigungsmitteln des Geräts, nicht passende Installation, falsch Batterie-Polarität usw.) kann verursachen falsch Alarmierung oder die Alarmierung kann scheitern!

Umgebungsbedingungen: Temperatur, 0 ÷ 40 °C; Luftfeuchte: 30 ÷ 90%; Luftdruck: 86 ÷ 106 kPa. Einschlägige Norm: EN50291. Nur für Einsatz im Innenaum! Lebensdauer des Gerätes 7 Jahre ab erstem Strom Versorgung. Das Gerät hat eine „ende der Lebensdauer“ Funktion.

Diese Funktion startet nach erstem Ladung der Batterien. Der Fühler hat eine elektronische Lebensdauer Kontroller was kann die ende der Lebensdauer an dem LCD-Display anzeigen.

Aufstellung des Gerätes:

Es wird empfohlen, das Gerät in allen Schlafräumen, sowie in den Räumen wo die Bewohner sich länger aufzuhalten, aufzustellen. Die Aufstellung in geschlossenen Räumen ist nicht empfehlenswert, da der Alarm unerhört bleiben kann. Kohlenmonoxid ist leichter als die Luft, deshalb soll der Fühler in einer Höhe von 1,5 ÷ 2 m aufgestellt werden, ein Abstand vom Plafond um 25 cm ist jedoch einzuhalten. Man sorge dafür, dass Kinder das Gerät nicht erreichen können. Die Aufstellung in der Nähe von Fenstern, Ventilatoren, Heizanlagen, Sanitäranlagen, Feuchtigkeitsreglern, Belüftung, Gasherd, Auspuff der Motoren ist untersagt; ein Abstand von mindestens 1,5 m muss eingehalten werden. Achtung: Tabakrauch in größerer Konzentration kann falscher Alarm auslösen!

Einlegen der Batterien:

Die hintere Deckplatte kann mit Ziehen nach unten leicht entfernt werden. Diese Platte dient auch zur Befestigung des Gerätes an die Wand. Nach deren Entfernung wird der Halter der Batterien erreichbar. Das Gerät wird mit Batterien des Typs LR6 - AA von 1,5 V Nennspannung gespeist, unter Beachtung der Anweisungen über Polarität. Die korrekte Lage der Batterien wird

durch ein kurzes akustisches Signal bestätigt. Damit ist der Fühler betriebsbereit. Das ausreichende Ladungsniveau wird an der LCD angezeigt Unter einer Spannung von 3,5 V zeigt der LCD die komplette Entladung der Batterien an. Danach bleibt das Gerät noch für 5 Tage betriebsfähig. In dem Batteriehalter befinden sich Stäbchen (je eines per Batterie), die beim Einlegen der Batterien zurückgeschoben werden müssen. Diese Stäbchen verhindern die Befestigung des Gerätes an die Wand, falls keine Batterien eingesetzt sind. Achtung: Um die lange Lebensdauer des Gerätes zu sichern, verwenden Sie immer neue Batterien besser Qualität. Der Gebrauch von aufladbaren Batterien (Akkumulatoren) ist untersagt!

Befestigung an die Wand:

Nach Auswahl der den Anweisungen entsprechenden Stelle, befestigen Sie die hintere Deckplatte mit Hilfe der daran befindlichen Bohrungen an die Wand. Das mit Batterien versehene Gerät soll an die Ohren der Deckplatte angepasst, und nach unten gezogen werden. Die korrekte Befestigung wird mit Schnappen bestätigt.

Vordere Decke des Gerätes, Bedienung und Funktion:

Die LCD Anzeige (1) zeigt abwechselnd (für je 20 Sekunden) der momentan gemessene CO-Pegel (ppm), bzw. die Umgebungstemperatur (°C). Parallel wird das Ladungsniveau der Batterien angezeigt (2).

Der entladene Zustand der Batterien wird auch mit einem akustischen Signal einmal pro Minute gemeldet.

Die Anzeige informiert über Funktionsstörungen wie folgt: **ERR** heißt Störung, **---** heißt Testbetrieb, **HCO** heißt hohe Konzentration von Kohlenmonoxid. Funktionsstörungen werden mit drei LED Meldern (3) angezeigt. **POWER** (grün) blinkt einmal pro 45 Sekunden und bestätigt die normale Funktion des Gerätes. **FAULT** (gelb) meldet irgendeine Funktionsstörung an. Das rote Licht **ALARM** weist auf Gefahr hin.

Der **TEST/MENU** Knopf (4) dient zur Kontrolle der Funktion des Gerätes. Drücken des Knopfes für eine Sekunde löst den folgenden Vorgang für Selbstkontrolle aus: die Anzeige zeigt zuerst **---**, **ALARM** blinkt viermal, das Gerät läutet vier Pfiffe. Dieser Test soll mindestens einmal pro Monat vorgenommen werden! Auf der vorderen Decke befindet sich noch die gemeinsame Öffnung (5), der Fühler und des Lautsprechers.

In Störungsfall soll das Gerät sofort ersetzt werden, versuchen Sie nicht das Gehäuse aufzumachen und den Fehler zu reparieren! Dadurch kann das Gerät beschädigt werden!

Das Gerät verfügt über keine Signal-Übertragung (Klasse B).

Funktionen

Lautsignal	ALARM (rot)	fault (gelb)	power (grün)	Meldung
kein	kein Signal	kein Signal	1 Blink pro Minute	Normalbetrieb
1 Pfiff pro Minute	kein Signal	1 Blink pro Minute	kein Signal	entladene Batterie
1 Pfiff pro 2 Min.	1 Blink pro 2 Min.	1 Blink pro 2 Min.	1 Blink pro 2 Min.	Testfunktion
kontinuierlich	kein Signal	kontinuierlich	kein Signal	kein Fühler
1 Pfiff pro Minute	kein Signal	3 Blink pro Minute	kein Signal	Fühler defekt
1 Pfiff pro 2 Min.	1 Blink pro Minute	kein Signal	blinkt kontinuierlich	Lautloses Betrieb
kontinuierlich	blinkt kontinuierlich	kein Signal	kein Signal	Alarmzustand

Reinigung

Das Gerät darf nur mit weichem, trockenem oder leicht nassem Tuch gereinigt werden. Gebrauch von Staubsauger, Wasser, Reinigungsmitteln oder Lösungsmitteln ist untersagt. Wasser kann das Gerät beschädigen, Lösungsmittel können falschen Alarm auslösen.

Batteriewechsel

Der entladene Zustand der Batterien wird sowohl an der Anzeige als auch von dem **FAULT** LED gemeldet. Trennen Sie das Gerät von der Rückplatte. Nehmen Sie die entladenen Batterien von der Halterung aus und entsorgen sie den gesetzlichen Regelungen entsprechend (Abgabe im Fachgeschäft). Gebrauchte Batterien nie zusammen mit Hausmüll entsorgen!

Zum Ersatz verwenden Sie drei neue Batterien des Typs LR6 - AA von 1,5 V Nennspannung! Alle Batterien sollen auf einmal getauscht werden! Stecken Sie die neuen Batterien mit korrekter Polarität in die Halterung, darauf achten, dass die roten Stäbchen zurückgeschoben werden.

Nach erfolgtem Austausch der Batterien nehmen Sie einen Funktionstest mit dem **TEST/MENU** Knopf (4) vor. Mit einem Guten Satz Batterien bleibt das Gerät für etwa ein Jahr funktionsfähig.

Alarmzustand

Bei einer Kohlenmonoxid-Konzentration von über 55 ppm soll das Gerät Alarm auslösen. Neben Konzentration, die Zeit des Anwesens von Kohlenmonoxid trägt auch zur Alarne aus.

Laut Forderungen von EN 50291 soll der Alarm von den nachfolgenden Umständen ausgelöst werden: (i) 55 ppm für 60 ÷ 90 Min; (ii) 110 ppm für 10 ÷ 40 Min; (iii) 330 ppm für 3 Min.

Unter diesen Umständen sollen die Anwesenden die folgenden Maßnahmen treffen:

1. Alle Fenster öffnen und die Wohnung sofort verlassen.
  2. Die Feuerwehr verständigen. Ohne deren Erlaubnis ist es verboten in die Wohnung zurückzukehren.
  3. Im Falle von Vergiftungssymptomen (Kopfschmerz, Brechreiz, Erbrechen, usw.) ärztliche Hilfe rufen.
  4. Nach Beseitigung der Gefahr soll das Gerät neu getestet werden.
- Bei Fehlfunktion neues Gerät einsetzen!

Instrukcja użytkowania Czujnik tlenku węgla CO201A

PL

UWAGA! PRZED URUCHOMIENIEM I MONTAŻEM PRZECZYTAJ UWAŻNIE NINIEJSZĄ INSTRUKcję!
NINIEJSZE URZĄDZENIE ZOSTAŁO ZAPROJEKTOWANE DO OCHRONY PRZED DZIAŁANIEM TLENKU WĘGLA O STEŻENIU ZAGRAŻĄCYM ŻYCIU. NIET ZAPEWNA PEŁNEJ OCHRONY DLA OSÓB CIERPIĄCYCH NA PEWNE SCHORZENIA. W PRZYPADKU WĄTŁIWOŚCI PROSIMY O KONSULTACJĘ LEKARSKĄ! STOSOWANIE PRODUKTU NIE ZASTĘPUJE FACHOWEGO MONTAŻU I EKSPLATACJI URZĄDZEŃ GRZEWczyCH ORAZ ZAPEWNIENIA ODPOWDNIEJ WENTYLACJI POMIESZCZEŃ! DŁUGOTRWAŁE PRZEBYWANIE W POMIESZCZENIACH NAWET O NISKIEJ ZAWARTOŚCI CO (>10 PPM) MA CHRONICZNY WPŁYW NA ZDROWIE, PYTANIA W TAKICH KWESTIACH NALEŻY KIEROWAĆ DO SWOJEGO LEKARZA RODZINNEGO. URZĄDZENIE NIE ZAPEWnia OCHRONY PRZED SKUTKAMI ZDROWOTYMI DŁUGOTRWAŁEGO WYSTĘPOWANIA WW. SYTUACJI I NIE ZAPEWnia OCHRONY PRZED ZAGROżENIEM SPECJALNYM.

Tlenek węgla (CO) to bezwodny i bebarwny gaz trujący. Pojawienie się tlenku węgla może pojawiać się z wydechu silników spalinowych oraz niesprawnych instalacji grzewczych. Toksykacyjne działanie tlenku węgla wynika z jego większego od tlenu (250-300 razy) powinownictwa do hemoglobiny, zawartej w erytrocytach krwi. Tworzy on połączenie zwane karboksyhemoglobinem ($\text{CO} + \text{Hb} \rightarrow \text{COHb}$), które jest trwałe niż służąca do transportu tlenu z plu do tkanek oksyhemoglobinem (połączenie tlenu z hemoglobinem). Dochodzi więc do niedotlenienia tkanek, co w wielu przypadkach prowadzi do śmierci. Poziom tlenku węgla początkowo podnosi się powoli, potem gwałtownie wzrasta!

Objawy zatrucia czadem (tlenkiem węgla) z jednej strony są podobne do zatrucia: zawroty i ból głowy, wymioty. Istnieje kilka objawów typowych jak : ból i słabość mięśni/kończyn, brak możliwości ruchu, halucynacje.

Pierwsze objawy pojawiają się przy stężeniu pomiędzy 30 a 200 ppm. PPM – parts per million, oznacza jedną milionową część, np 35 PPM – 0, 0035%. W miejscach o dużym ruchu mogą występować natężenie do 50 ppm. Zgodnie ze stadium:

- Pierwsze stadium: osoba zatruta jest niespokojna, otępiona, zmęczona, może mieć lekki ból głowy. Moga się pojawić złe samopoczucie oraz wymioty. Skóra czerwona.
- Drugie stadium: skurcze mięśni w kończynach, następnie w całym ciele, napady skurczy, utrata przytomności.
- Trzecie stadium: rozluźnienie mięśni, blokada oddechu, śmierć

Objawy mogą się pojawiać stopniowo, ale zdarzają się też nagle następstwa.

ppm	Czas oddziaływania	Obriąw
200	2-3 godziny	Lekki ból głowy, zmęczenie, nudności, zawroty głowy
400	1-2 godziny	ból głowy przy czole
400	3 godziny	Groźba utraty życia
800	30 minut	mocny ból głowy
800	2-3 godziny	śmierć
1500	20 min/1-2 godz.	utrata przytomn. / śmierć
3000	5-10 min/20-30 godz.	utrata przytomn. / śmierć
6000	1-2 min/10-20 godz.	utrata przytomn. / śmierć
12000	1-5 minut	śmierć

PRZED MONTAżEM KAŻDORAZOWO TRZEBIA PRZEPROWADZIĆ TEST DZIAŁANIA! MONTAż MOŻE WYKONAĆ TYLKO WYKWAŁIFIKOWANY PERSONEL ZGODNIE Z OBOWIĄZUJĄCYMI NORMAMI! NIGDY NIE PRZYKRYWAJ CZUJNIKA, NIE MALUJ, UNIKAJ ŚRODKÓW CZYSTOŚCI, WODY I ŚRODKÓW ŹRĄCYCH W POBLIŻU URZĄDZENIA I PRZY CZYSZCZENIU! NIEPOPRAWNY MONTAż I UŻYTKOWANIE (PRZYKRYCIE CZUJNIKA, MYCIE ŚRODKIEM ROZPUSZCZAJĄCYM, NIEODPOWIEDNI

DOBÓR MIEJSCA MONTAżu, ZŁA POLARNOŚĆ BATERII) MOŻE POWODOWAĆ BŁĘDNY ALARM LUB BRAK ALARMU! TEMPERATURA PRACY: 0 - +40 °C, WILGOTNOŚĆ: 30 - 90 %, CIŚNIENIE: 86 - 106 kPa. NORMA OBOWIĄZUJĄCA: EN50291. TYLKO DO UŻYTKU WEWNĘTRZNEGO! Czas pracy czujnika to 7 lat od pierwszego uruchomienia. Czujnik posiada opcję wyświetlanego „koniec czasu pracy”. Funkcja „koniec czasu pracy”: licznik czasu pracy uruchamia się po pierwszym włączeniu (pierwsze podanie napięcia przez baterię). Urządzenie jest wyposażone w czujnik, który wyświetla koniec czasu przydatności na wyświetlaczu.

Montaż czujnika

Czujniki należy umieścić w każdej sypialni oraz w pomieszczeniach, w których mieszkałyby przebywają przez dłuższy czas. Nie polecamy umieszczenia czujników w pomieszczeniach z zamkniętymi drzwiami, ponieważ utrudnia to reakcję na alarm. Ponieważ tlenek węgla w temperaturze pokojowej jest lżejszy od powietrza, należy umieścić czujnik w wysokości 1,5-2,5 m jednak minimum 25 cm niżej od sufitu. Należy zwrócić uwagę, żeby dzieci nie miały dostępu do czujnika. Nie wolno montować w pobliżu okien, wentylatorów, grzejnika, nawiązaca, kuchenki oraz w pobliżu pracujących silników (pojazdów), w tych wypadkach minimalna odległość to 1,5m. Należy zwrócić uwagę na fakt iż wysoka koncentracja dymu tytoniowego może wywołać fałszywe alarmy!

Umieszczenie baterii

Przez przeniesienie w dół tylnej klapki czujnika uzyskamy dostęp do baterii.

Aby usunąć tylną klapkę urządzenia należy zdecydowanym ruchem przesunąć ją w dół. Należy tę klapkę przytwierdzić na ścianie, aby zamontować czujnik. Po usunięciu klapki widoczne będą gniazda baterii, w których umieszczamy 3 baterie V (LR6 - AA) zgodnie z oznaczeniem polarności. Jeżeli baterie są odpowiednio naładowane i umieszczone urządzenie wydaje sygnał dźwiękowy uruchomienia. O odpowiednim napięciu w bateriach informuje również wyświetlacz LCD na urządzeniu. Poniżej 3,5V wyświetla rozładowanie baterii, po osiągnięciu tego poziomu czujnik jest sprawny przez około 5 dni. Wraz z bateriami należy wcisnąć pręty zabezpieczające, które uniemożliwiają montaż urządzenia bez umieszczonych baterii w gniazdzie. UWAGA! Stosuj tylko baterie dobrzej jakości, nigdy nie stosuj baterii ponownego ładowania (akumulatorów)!

Montaż czujnika na ścianie

Po wyborze odpowiedniego miejsca umieszczenia czujnika zgodnie z opisem w instrukcji umieść tylną klapkę urządzenia i zamocuj za pomocą odwiertów na ścianie. Następnie wsuń zdecydowanym ruchem czujnik z bateriami w swoich gniazdach na zaczepy aż do zatrzaśnięcia.

Panel przedni urządzenia, obsługa

Na panelu przednim czujnika znajduje się wyświetlacz LCD. Na wyświetlaczu co 20 sekund zmieniają się aktualne parametry stężenia CO w ppm oraz temperatura otoczenia w °C (1). Na panelu dodatkowo wyświetlany jest stan naładowania baterii (2). Niski stan napięcia baterii jest sygnalizowany sygnałem dźwiękowym co minutę. Tutaj są wyświetlone również komunikaty błędów w pracy urządzenia: „ERR” – w przypadku awarii urządzenia, „---” – tryb testowy; „HCO” – wysokie stężenie tlenku węgla. O pracy urządzenia informują też 3 diody LED na panelu (3). Zielona dioda „POWER” podczas normalnego trybu pracy migła co 45 sekund. Żółty „FAULT” sygnalizuje awarię urządzenia. Czerwony „ALARM” oznacza tryb alarmu stężenia CO. Przycisk TEST/MENU (4) pozwala przetestować urządzenie. Poprzez naciśnięcie przycisku przez 1 sekundę uruchamiamy test własny, na wyświetlaczu pojawi się znak „---”, następnie „ALARM”, LED zaświeci się 4 razy i urządzenie wyda 4 sygnały dźwiękowe. Test należy przeprowadzić raz na miesiąc! Na panelu przednim znajdują się jeszcze wspólny otwór głośnika i czujnika stężenia (5). W przypadku awarii urządzenia należy wymienić, nie próbuj naprawiać, otwierać obudowy czujnika! Może to spowodować wadliwe działanie czujnika gazu. Urządzenie nie ma funkcji retransmisji alarmu (Klasa „B”).

Funkcje

Sygnał dźwiękowy	Czerwony LED „ALARM”	Żółty LED „FAULT”	Zielony LED „POWER”	Co oznacza?
Brak	Mruga co minutę	Brak sygnału	Brak sygnału	Zwykły tryb pracy
Co minutę	Brak sygnału	Mruga co minutę	Brak sygnału	Niski stan baterii
Co dwie minuty	Mruga co 2 minuty	Mruga co 2 minuty	Mruga co 2 minuty	Funkcja testu
Regularny sygnał	Brak sygnału	Świeci cały czas	Brak sygnału	Czujnik nie zamontowany
Co minutę	Brak sygnału	3 mrugnięcia na minutę	Brak sygnału	Awaria czujnika
Co dwie minuty	Mruga co minutę	Brak sygnału	Mruga	Tryb cichy
Ciągły alarm	Mruga	Brak sygnału	Brak sygnału	ALARM

Czyszczenie

Urządzenie można czyścić wyłącznie przy pomocy suchej lub lekko nawilżonej szmatki. Nigdy nie używaj wody, odkurzacza, środków czystości do czyszczenia czujnika, ponieważ woda spowoduje awarie i środki czystości spowodują fałszywe alarmy w urządzeniu!

Wymiana baterii

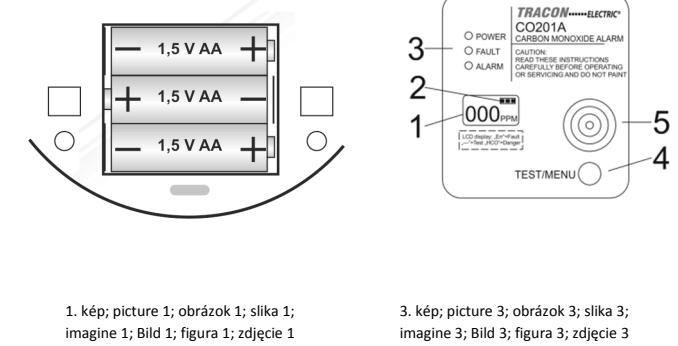
Niski stan baterii jest sygnalizowany lampką LED „FAULT”. W tym wypadku należy zdjąć czujnik z zamontowanej na ścianie klapki tylnej. Usuń baterie i dostarcz do miejsca zbioru odpadów niebezpiecznych. Nigdy nie wyrzucaj zużytych baterii do śmieci komunalnych.

Zamontuj 3 szt. Baterii LR6 / AA wyłącznie dobrej jakości! Wymienią ją wszystkie trzy razem i na nowe tego samego typu! Podczas wymiany zwróć uwagę na biegunałość baterii oraz żeby czerwone pręty zabezpieczające wróciły na swoje miejsce aby umożliwić montaż na ścianie. Po wymianie baterii umieść czujnik na ścianie i przyciśnij TEST/MENU w celu przetestowania. Dobrej jakości baterie zapewniają około 1 rok pracy urządzenia.

Co robić, jeśli uruchomi się ALARM

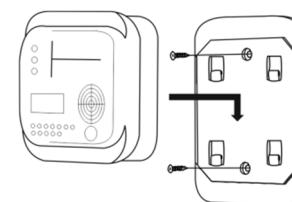
Jeżeli koncentracja tlenku węgla osiągnie pewien poziom (> ppm) aktywuje się alarm w urządzeniu. Poza stężeniem ważny jest też czas występowania tlenku węgla w powietrzu. Jeżeli stężenie przez 60-90 minut osiąga 55 ppm, lub przez 10 minut 110 ppm lub przez 3 minuty 330 ppm (zgodnie z normą EN 50291) uruchamia się alarm. W tym wypadku należy podjąć następujące czynności:

1. Natychmiast otwórz okna aby przewietrzyć i opuść mieszkanie!
2. Zaalarmuj straż. Nie wolno wrócić do mieszkania dopóki straż nie wyda zgody. Należy zaalarmować również sąsiadów o zaistniałej sytuacji!
3. W przypadku pojawienia się objawów (wymioty, ból głowy, nudności) należy zgłosić się do lekarza!
4. Po uruchomieniu alarmu należy przeprowadzić ponowny test urządzenia, w przypadku nieodpowiedniej pracy należy go wymienić!

1. kép; picture 1; obrázok 1; slika 1;
imagine 1; Bild 1; figura 1; zdjście 1

3. kép; picture 3; obrázok 3; slika 3;
imagine 3; Bild 3; figura 3; zdjcie 3

2. kép; picture 2; obrázok 2; slika 2;
imagine 2; Bild 2; figura 2; zdjcie 2